

Bladet Prosa

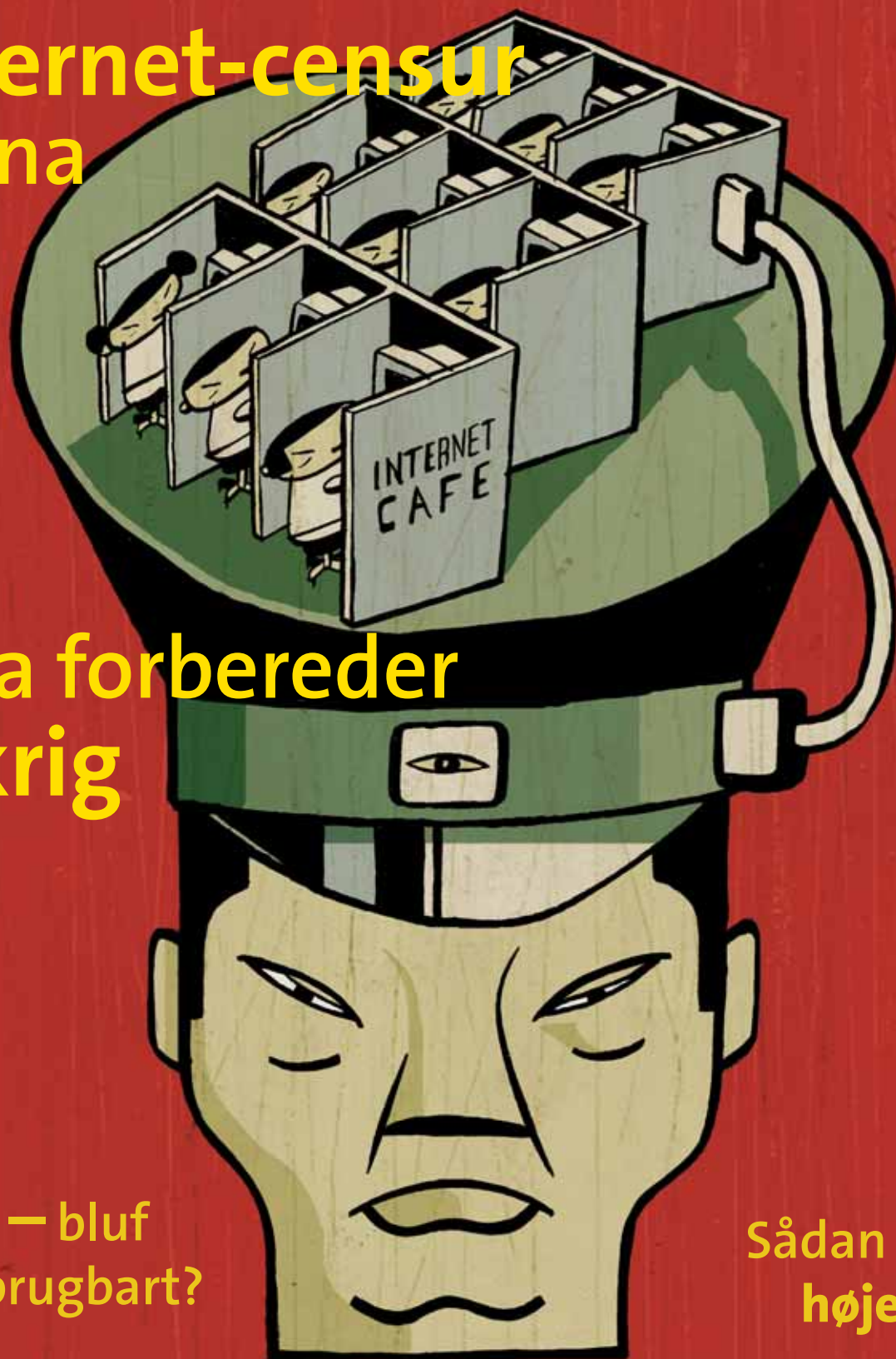
De It-professionelles fagblad · 11 · November · 2007

Internet-censur i Kina

Kina forbereder it-krig

Ajax – bluf
eller brugbart?

Sådan får du
højere løn

Peter Ussing, formand

Efter valget: Vi drømmer om politisk fokus på it-området

I skrivende stund er Anders Fogh Rasmussen i gang med at forhandle et nyt regeringsgrundlag med Folketingets partier. Og det står klart, at der skal ske en større omdannelse af regeringen.

I den anledning er det rimeligt at gøre sig tanker om, hvad politikerne kan gøre for at fremme brugen af it- og kommunikationsteknologi herhjemme. Den ligger jo lige til højrebænet: næsten alle brancher mangler arbejdskraft – og den nye generation af unge vil år for år være mindre end de store årgange, som er på vej på pension. Samtidig er der skabt et sæt af teknologier og anvendelser, som kan lette og forenkle arbejde på næsten alle områder – og forøge produktiviteten af den enkelte arbejdsindsats. Det drejer sig om it. Der er efterhånden it involveret i alle samfundets og hjemmenes funktioner.

Men det er stadig oplagt, at it kan anvendes endnu bredere - og med stor effekt i form af at spare arbejdskraft – og samtidig forbedre den service, vi får som borgere. It kan bruges til, at skabe øget sikkerhed i transportsektoren. Til at reducere behovet for transport og udslippet af drivhusgasser. Til bestilling af pas og kørekort til at skabe ny viden og til at understøtte arbejdet med pleje og sundhedsarbejde.

It er i dag en drivende kraft bag udviklingen af produktiviteten i Danmark. It er en central faktor i at skabe de ressourcer, vi har brug for til at finansiere den velfærd og det menneskelige samfund, vi ønsker. Og til at skabe mere tid til det enkelte menneske.

Vi har brug for en regering, der brænder for it og ny teknologi. Der kan se perspektiverne, og som har en langsigtet vision for, at bringe Danmark endnu længere frem i front på den internationale scene. En regering som vil investere i uddannelse og forskning på området – gerne i samarbejde med branchen. Og en regering, hvor borgernes ønsker om beskyttelse af privatlivets fred, ligger dem på sinde. En regering som vil skabe øget konkurrence på markedet, og dermed sikre, at både virksomheder og borgere kan få it-systemer til rimelige markedspriser. En regering, der kan se perspektivet i, at skabe åbne standarder for dataudveksling indenfor alle sektorer – med det mål at skabe integrerede datasystemer, der kan lette livet for administration og borgere.

PROSAbladet · 11 2007
37. årgang

Adresse:

Ahlefeldtsgade 16, 1359 Kbh. K.
Tlf. 33 36 41 41, fax 33 91 90 44
PROSAbladets postgiro: 6 58 08 90,
e-mail: prosabladet@prosa.dk

Ansvarshavende redaktør:

Per Henriksen
per@prosa.dk

Redaktionel medarbejder:

Pia Bertelsen
pib@prosa.dk

Udgivelsesdato og deadline:

Udkommer en gang hver måned,
undtagen juli måned.
Næste gang 19. - 21. december
Deadline for artikler: 3. december
Læserbreve: 10. december

Debatindlæg:

PROSAbladet modtager meget gerne artikler, læserbreve, debatindlæg og kommentarer fra medlemmerne. Indlæggene sendes til redaktion@prosa.dk eller pib@prosa.dk. Indlæggene vil blive redigeret efter retningslinjer vedtaget af redaktionen. Disse retningslinjer kan læses på www.prosa.dk/prosabladet

Redaktionsudvalg:

Jesper Gødvad ØST Formand,
Thomas Diemar STAT,
Nicolai Lundgaard VEST,
Frank Lerholdt ØST,
Bjørn West ØST

Artikler:

Synspunkter, der fremføres i signerede artikler, er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens opfattelse. Rubrikken „Synspunkt“ stilles til rådighed for Hovedbestyrelsen

Annoncer:

DG Media a/s
Telefon: 70 27 11 55
E-mail: epost@dgmedia.dk
Deadline for næste nummer:
Den 7. december

Teknisk produktion:

Layout og sats: Palle Skramso, PROSA
Tryk: KLS Grafisk Hus

Illustrationer:

Forsiden:
Hvis ikke andet er angivet, PROSAarkiv

Oplag:

Oplag 12.000

Papir og produktion er godkendt til
Nordisk Miljømærkning

Kontakt PROSA:

For kontakt til PROSA, se navne og adresser på
bladets næstsidste side.

” Kina nyder den – i vesten tvivlsomme – ære som det land i verden, der udøver den største og mest effektive kontrol med trafikken på nettet.

Mette Holm, kinaekspert og journalist.

Facebook – skriv dine egne applikationer

Billigt internet på landet

Ekstraordinær delegeretforsamling

FAGLIGT

Nu får efterløunnerne omsider deres penge • 4

Sagen er vist slut. Beskæftigelsesministeren har lovet, at staten vil betale efterlønnere deres feriepenge tilbage.

IT-POLITIK

Kina har den mest effektive kontrol af internettet • 6

Internettet er overvåget af Kina, selvom landet officielt har ytringsfrihed.

Myndighederne kigger med • 10

Kinas internetovervågning er den mest kostbare og avancerede i verden.

IT-POLITIK

Kina vil vinde it-krig • 13

Computerbaserede væbnede styrker skal være med til at vinde en it-krig, mener Kinas præsident Hu Jintao.

TEKNOLOGI

Ajax...er det bare buzz? • 24

Der er mange forklaringer på, hvad Ajax er. Ole Clausen fortæller om teknikken.

PROSA OM PROSA

En aktie i fremtiden • 19

It-arbejdsmarkedet er globalt, og derfor er PROSA blevet medlem af den internationale sammenslutning af fagforeninger UNI.

Nu får efterlønnerne omsider deres penge

Claus Hjort blev underkendt i Østre Landsret i en speget sag, hvor han stævnedes sit eget ankenævn.

En bekymret minister der skal tilbagebetale en halv milliard.

Af Per Henriksen, kommunikationschef
og Hanne Lykke Jespersen, faglig sekretær

500.000 kr. Så meget har 44 PROSA medlemmer til gode, fordi de som efterlønnere ikke har fået udbetalt deres feriepenge. Nu har beskæftigelsesministeren lovet i Ekstra Bladet, at han ikke vil anke sagen, og at staten vil udbetale pengene. På landsplan drejer det sig om 30-40.000 efterlønsmodtagere, som har krav på at få udbetalt godt 450 mio. kr. Medmindre beskæftigelsesministeren løber fra sit ord, er der ikke tvivl om, at efterlønnerne får deres penge.

Minister stævner ankenævnet

Sagen handler om, at de der gik på efterløn i 2004 havde lov til både at hæve feriepenge og efterløn. Det har Arbejdsmarkedets Ankenævn slået fast i to afgørelser i 2006. Da sagen kom op i foråret 2006, tog ministeren initiativ til, at hullet i loven blev lukket, og arbejdsdirektoratet afviste,

at give efterlønnerne medhold. Men da afgørelsen fra ankenævnet kom, og det gik op for Claus Hjort Frederiksen, at det nok ikke ville lykkes at tørre regningen af på a-kasserne, fik han Kammeradvokaten til at stævne ankenævnet. Stævningen betød, at der blev skabt usikkerhed om ankenævnets afgørelse.

Onsdag den 31. oktober underkendte Østre Landsret beskæftigelsesministerens stævning mod hans eget ankenævn. Med Landsrettens klare dom eksisterer denne usikkerhed ikke længere.

Må ikke stævne ankenævn

Ministeren har slet ikke ret til at stævne ankenævnet. Det bemærkes også i dommen, at hvis ministeren ønskede at få afklaret eventuelle utilsigtede uoverensstemmelser, kunne han have gjort det lovgivningsmæssigt. Østre Landsret siger

det næsten direkte: Ministeren har ikke respekteret magtens tredeling.

Er det så afgjort?

Det næste spørgsmål var så, om Landsretsdommen ville blive anket til Højesteret? Den 1. november nægter beskæftigelsesministeren i Jyllandsposten, at tage stilling til spørgsmålet, før valget er overstået. Men det er uacceptabelt, at de 30-40.000 efterlønnere ikke kunne få svar på, om ministeren ville anke, og dermed udskyde den endelige afgørelse yderligere nogle år.

Pressen

PROSA henvendte sig derfor til en række journalister for at få dem til at tage sagen op. Fredag den 2. november var der et indslag i radioprogrammet Orientering, hvor lektor i offentlig ret ved Århus Universitet, Jørgen Albæk Jensen, vurderede, at dommen frem for alt slog fast, at ministeren ikke har ret til at udfordre Ankenævnets afgørelse i sagen.

Tirsdag den 6. november lykkes det så Ekstra Bladet, at fange Claus Hjort, hvor han bl.a. sagde

– *„min personlige indstilling er, at sagen nu er endelig afgjort, og at de mennesker skal have deres penge. Jeg har ikke tænkt mig at anke sagen.“*

Samtidig siger en presset minister, at han har tænkt sig at betale gildet.

Claus Hjort Frederiksen har gjort, hvad han kunne for at trække sagen i langdrag. Og både Kammeradvokaten og Arbejdsdirektoratet har ladet sig bruge i et politisk spil, der ikke er helt fint i kanten. Sagen er forhåbentligt omsider ved at være slut.

Ny regering bestemmer

Det bliver den nye regering og den kommende beskæftigelsesminister, der skal træffe den endelige afgørelse.

I løbet af kun 1 år har Version2 formået at ramme så præcist ned i en kræsen målgruppes behov, at vi ifølge Dansk Oplagskontrol nu er oppe på 83.389 eksemplarer af avisen.

Ifølge FDIM/Gemius august 2007 er version2.dk Danmarks bedst målrettede hjemmeside til it-professionelle mellem 25 og 39 år. Det er vel værd at tænde et enkelt lys for?

”

Oplysning er magt, og Kina er ikke noget oplysningsamfund.

Kina har den mest effektive kontrol af internettet

Officielt har Kina ytrings- og pressefrihed. Men virkeligheden er en anden, fordi myndighederne er den største overvåger af internettet.

Af Mette Holm, journalist

Som man med fuld ret kan spørge, om kommunismen ændrer Kina, eller Kina ændrer kommunismen, kan man spørge, om internettet vil ændre Kina – eller om Kina vil ændre internettet. Kina nyder den – i Vesten tvivlsomme – ære som dét land i verden, der udøver den største og mest effektive kontrol med trafikken på nettet.

Enhver stat bør forholde sig til nettet, måske også regulere det i et vist omfang – f.eks. forbud mod hjemmesider med pædofilt indhold. I Vesten debatteres kontrol med nettet og i hvilket omfang, den kan udfoldes. Det kan være en afvejning

mellem statens sikkerhed og privatlivets fred, kriminalitet eller andet – væsentlige emner, der er nedfældet i internationale konventioner og nationale forfatninger.

Magthaverne bestemmer

I Kina er det meget nemmere – der er ingen offentlig debat om emnet; her er det magthaverne, som afgør, hvad der er acceptabelt, og hvad der ikke er det. Kina har en forbilledlig forfatning med ytrings- og pressefrihed såvel som retten til at søge oplysning. Kina har også underskrevet Verdenserklæringen om Menneskerettigheder, der ligeledes sikrer

disse rettigheder. Men virkeligheden er en anden. Kinas enevældige Kommunistparti, CPC, sætter meget snævre grænser for, hvad kineserne må ytre, og hvad de må få at vide. Medier skal opdrage, ikke oplyse, har jeg ofte fået at vide af kinesiske journalistkolleger og redaktører. Og hvad angår internettet, har Kina været hurtigt ude med verdens mest avancerede og udbyggede tekniske kontrol, solidt suppleret med 30.000 censorer, der holder udvig efter upassende emner, som f.eks. Amnesty International, udenlandske nyhedssider, pornografi, politik, demokrati, menneskerettigheder og arbejderrettighe-

Den gang, da den lille røde, var informationen. Illustration: Okfuture.net

: Cyberforbryder

I Kina nyder journalisten Shi Tao den triste ære at være Kinas mest fremtrædende "cyberforbryder." I 2005 blev han idømt 10 års fængsel og derefter yderligere to års fortabelse af sine borgerrettigheder. Hans "forbrydelse" var at beskrive et internt forbud mod offentliggørelse af enhver form for henvisning til demokrati-opstanden i Beijing og andre storbyer i 1989.

Shi Tao sendte en kort beskrivelse af notatet til Asia Democracy Net, en kinesisk hjemmeside med base i udlandet. De kinesiske myndigheder var utilfredse med offentliggørelsen i udlandet af deres notat og udbad sig identiteten bag mailadressen hos Yahoo i Hong Kong, som udleverede Shi Taos navn, så myndighederne kunne retsforfølge ham. Shi Tao er blot én af over 75 såkaldte cyberforbrydere, der sidder fængslet i Kina for at have offentliggjort "statshemmeligheder" eller lignende på nettet.

der. Censorerne har ifølge Reportere uden Grænser, en international organisation, der værner om pressefriheden, til enhver tid ca. 30.000 hjemmesider blokeret.

Holder sig indenfor rammerne

163 mio. kinesere går på internettet (august 2007). Det er 12,3 pct. af befolkningen – i Danmark er det knap 85 pct. Der findes omkring 1,3 mio. fastlandskinesiske hjemmesider. Knap 20 pct. af brugerne har egen blog. Den – trods alt – beskedne del af kineserne, der er hjemme på nettet er hovedsagelig veluddannede byboer.

Forskere i Kinas internet (med base i udlandet) siger, at de allerfleste kinesiske brugere – 90-95 procent – holder sig inden for de rammer, som censuren udstikker; de holder sig fra politik og porno og den slags.

Netcafeer registrer

De færreste brugere har netadgang fra egen pc. De går på netcafé, hvor de skal vise id-kort og oplyse, hvem de e-mailkorresponderer med og hvilke hjemmesider, de besøger. Netcaféerne er forpligtet til at registrere oplysningerne og gemme dem – ellers bliver de lukket. Det skete

for godt 47.000 netcaféer i 2004. Unge under 18 har ikke adgang. Hvis en café bliver grebet i to gange at have lukket en mindreårig ind, idømmes ejeren en bøde og caféen lukkes i 15 dage. Sker det en tredje gang, lukkes caféen helt, og ejeren mister sin licens.

Er unge er afhængige af spil?

Ifølge Kinas officielle nyhedsbureau, Xinhua, hersker der blandt unge en "alarmerende" afhængighed af spil på nettet. 13 pct. af brugerne under 18 år er afhængige. Xinhua skriver, at 24,5 mio. af de kinesiske netbrugere er under 18 år. Det kan undre, >

› når de ikke har adgang til netcaféerne. Ligeledes kan det undre, når Xinhua i samme artikel skriver, at 33,5 pct. af de indsatte i Beijings Reformanstalt for ungdomsforbrydere er drevet ud i kriminalitet af voldelige on-linespil eller erotiske hjemmesider. Artiklen melder intet om antallet af indsatte. Den er et udmærket eksempel på, at magthaverne ofte har et ærinde med historier, som ikke nødvendigvis behøver at være sande. Beretningen om de spilafhængige unge og deres jævnaldrende, der angiveligt skulle være drevet ud i kriminalitet af internettet, kan f.eks. være med til at fastholde, at mindreårige ikke bør have fri adgang til nettet.

Ingen nye internetcafeer op til OL

Lige nu er der 113.000 netcaféer i Kina. Magthaverne strammer grebet forud for De olympiske Lege næste år, så der er ikke givet tilladelse til at åbne nye netcaféer

i år, og alle, der havde tilladelse fra i fjor, skulle være etableret inden 1. juni i år, ellers bortfaldt tilladelsen.

Oplysning er magt, og Kina er ikke noget oplysningssamfund. Kinesiske magthavere – kejserlige såvel som kommunistiske – har altid nidkært kontrolleret oplysning og medier. I nyere tid er det Kommunistpartiet, der har afgjort hvad medierne, trykte såvel som elektroniske, må og ikke må formidle. Alle aviser, tidsskrifter, bøger, radio- og tv-udsendelser udgives via en underafdeling af Kommunistpartiet. Internettet er kinesernes første mulighed for at henvende sig direkte til hinanden, hvilket gør det langt vanskeligere at kontrollere, og magthaverne har kastet sig over opgaven med stor ildhu.

Netcaféernes logbøger er kun en lille del af overvågningen. Magthaverne benytter også cyber-politi og propaganda – samt selvcensur, som er en indgroet disciplin i Kina.

• Mette Holm

Mette Holm har beskæftiget sig med Kina i 30 år og har leveret til en række danske medier, blandt dem Ritzau's Bureau, TV-A, Jyllands-Posten, Weekendavisen & P1's Orientering. Hun har desuden skrevet flere bøger om Kina.

Kinesere hetzer hinanden på internettet

Selvom myndighederne i Kina holder skarpt øje med trafikken på nettet, så blander de sig sjældent, hvis en hetz er privat og upolitisk.

Af Mette Holm, journalist

Vægaviser – da zi bao, egentlig stor-tegnssavis – har i generationer været en vigtig del af formidlingen i Kina. Her kan magthaverne udbrede deres ordrer og opråb. Og når debat ellers er tilladt, kan befolkningen blande sig. Det lyder demokratisk og forbilligt – har da også til tider været det. Men lige så ofte har vægaviserne været brugt til heksejagt, massemobilisering, forfølgelse og – naturligvis – udbredelse af propaganda, som jo ikke er et fy-ord i Kina.

Tale til alle

De findes stadig, vægaviserne, på arbejdspladser, i boligområder og offentlige steder. Men langt mere interessant er det,

at internettet uden videre har indtaget rollen som stor vægavis i cyberspace. Traditionerne fornægter sig ikke. Tanken om at henvende sig til gud og hver mand på en enkelt side er gængs. Der har allerede udfoldet sig kampagner af massemobiliseringens dimensioner på internettet.

Isnende Klinge er jaloux

Foråret 2006 berettede International Herald Tribune om en vred mand, der under dæknavnet "Isnende Klinge" på nettet beskylder en studerende, "Bronzefarvede Overskæg," for at være sin kone, "Stille Månes" elsker. Oprinnet vakte så stor forargelse, at det førte til en smædekam-

pagne og regulær heksejagt som i gamle dage. Den unge mand, Overskæggets adresse og telefonnummer blev lagt ud på nettet; vrede selvbestaltede vogtere af moralen pressede det universitet, han læste ved, til at smide ham ud. Hans forældre blev kimet ned og måtte barrikadere sig i hjemmet. Overskægget trådte frem i en video på nettet og afviste enhver intim forbindelse med Stille Måne; de to havde kun mødtes i cyberspace over et krigsspil. Isnende Klinge, der startede det hele, fortrød anklagerne mod hustruen og Overskægget og opfordrede to gange de vrede masser til at indstille angrebene, men uden held.

Vil du lære SAP fra bunden i Danmarks største SAP-udviklingshus?

KMD søger 22 it-professionelle med lyst til at lære mere. Som SAP-trainee i KMD bliver du en del af Danmarks førende SAP-afdeling, hvor vi netop nu udvikler og implementerer en af de absolut største SAP-installationer i Europa. Du bliver tilbudt den bedste SAP-undervisning på markedet og får mulighed for at lære SAP helt fra bunden. Forløbet giver dig samtidig en unik chance for at komme helt tæt på den nyeste SAP-teknologi, da KMD er en af de få danske it-virksomheder, som samarbejder direkte med SAP Walldorf på core produktudvikling. Vi forventer, at du mestrer mindst én it-disciplin inden for kodning, arkitektur eller drift, men du behøver ikke have erfaring med SAP. Læs mere på kmd.dk

KMD er den største danskejede it-virksomhed. 3.000 it-eksperter samarbejder med offentlige og private virksomheder om at effektivisere og udvikle kundens forretning. Vi har kontorer i København, Århus, Odense og Aalborg, og prioriterer nærhed og fleksibilitet højt både i forhold til kunder og medarbejdere. Læs mere på kmd.dk

IT MED INDSIGT

Myndighederne kigger med

Redaktører skal til ugentlige kontrolmøder. Propagandachefer mailer dagligt ordrer om sletning. Og IP-adresser blokeres. Det er nogle af de metoder, som Kinas myndigheder bruger til at kontrollere internettet.

Af Mette Holm, journalist

Internettet kom til Kina i 1994, og teknisk set er det Ministeriet for Informationsindustri, der holder øje med og censurerer det. Hvad der rent faktisk skal bortcensureres hører under Statsrådets Informationskontor og Kommunistpartiets Propagandaafdeling – med indspark fra en uoverskuelig række af andre regerings- og sikkerhedsorganer.

Det fører for vidt at nævne alle Kinas netkontrolorganer; her kommer nogle af dem, som de er beskrevet af Reportere uden Grænser i rapporten "Rejse til internetcensurens Hjerte". Regeringen har fem internetcensurbureauer. Herunder er der et vidt forgrenet net af departementer, bureauer, afdelinger, agenturer og kontorer, blandt dem Internet Propagandabureauet, Internet Informationskontrolcentret, m.fl.

Møde hver fredag

Statsrådets Oplysningskontor organiserer specielle ideologikurser, hjemmesidoredaktører og andre netansvarlige for at styrke censuren såvel som selvcensuren. Frem til dette efterår er der holdt 20 femdages kurser med hver 50 deltagere – 1000 i alt – som får et diplom til minde om kurset.

Kinesisk betjent er i gang med at lukke en internetcafe. Polfoto 2002.

”

Forsøg på at omgå filtercensuren fører blot til nye filtre.

Journalistuddannelsen på Folkets Universitet i Beijing holder tilsvarende to-dages kurser med op til 200 deltagere.

I Beijing skal de 19 største kommercielle hjemmesiders redaktører stille til ideologisk møde hver fredag fra kl. 9-11. Her gennemgås den forgangne og den kommende uges stof, og utilbørlige of-fentliggørelser kritiseres.

For at være sikker på, at netredaktører og andre udgivelsesansvarlige har styr på ideologien, har de siden 2004 hvert år deltaget i en "online medierejse til kommunismens fødested." Efter den virtuelle "rejse" er deltagerne forpligtet til at lægge en rejsebeskrivelse ud på deres hjemmeside.

Daglige ordrer om at slette

Propagandacheferne beslutter både, hvad der skal fortælles, og hvad der ikke må fortælles. Det foregår pr. e-mail med tre forskellige grader af alvor: én, der skal gennemføres inden fem minutter, én, hvor ordren skal udføres inden ti minutter, og en tredje, hvor man har hele 30 minutter. Det er almindeligt at få op til fem af den slags ordrer hver dag.

F.eks. blev en erhvervsartikel om mi-

nisterpræsidentens søn beordret slettet for ikke at "forurolige højtstående ledere." En anden ordre lød: "Henvis ikke til filmen Summer Palace, der deltager i den officielle Filmfestival i Cannes, uden censurens billigelse. Man må ikke lægge artikler eller kommentarer om emnet eller interviews med filmens skuespillere ud på nettet. Man må ikke rapportere fra eller gengive oplysninger om filmen fra Filmfestivalen. Endelig må man heller ikke lægge artikler om dette emne ud i diskussionsfora, blogs eller kommentarer." Det officielle Kina bliver altid fornærmet, når udenlandske filmfestivaler selv beslutter hvilke kinesiske film, de ønsker at vise, og at modtage en Oscar eller Gyldne Palmer er ikke nødvendigvis gunstigt derhjemme for kinesiske filminstruktører – ofte tvært imod.

Ofte gælder censurens forbud alvorlige ting som f.eks. mineulykker, giftudslip mm. Men jeg kan ikke nære mig for at gengive denne fra i fjor, som forlangte fremtrædende placering af Kommunistpartiets 85-års jubilæum. Og "når der er vigtige mindeaktiviteter eller taler fra kinesiske ledere, skal artikler om fodbold-VM komme i anden række."

Eftersom Kommunistpartiet holdt sin 17. partikongres i oktober lukkede magthaverne YouTube og Google's blogsøgemaskiner i 14 dage for at forhindre uønsket kommunikation.

Så vidt den meget omfattende menneskelige regulering af internettet i Kina, som har relativt lille forbindelse ind og ud af Kina, men udmærket hastighed nationalt – en slags stort kinesisk intranet.

Avanceret overvågning

Kinas internetovervågning og filtrering af stof er den mest avancerede – og kostbare – i verden, og den er løbende under udvikling. Reportere uden Grænser har Kina som nummer ét på listen over internetcensorer.

Mens især hjemmesider og chatfora indledningsvis var under lup, er fokus nu udvidet til også at omfatte blogs og hjemmesider, hvor folk lægger videoer ud. Her blokerer fintmaskede net af filtre adgang til ord som demokrati, Taiwan, frihed, Tibet, massakre mm.

Hvis man f.eks. vil lægge en artikel, der indeholder "massakre" ud på nettet, får man beskeden: "Din meddelelse kan ikke lægges ud på grund af uønsket indhold."

» Du bedes korrigerer indholdet.” Eller hvis man søger på følsomme ord, får man bare asterisker – eller besked om ”timeout error,” hvorefter den formastelige brugers ip-adresse blokeres i kortere eller længere tid. Forsøg på at omgå filtercensuren fører blot til nye filtre.

Kinas filtrering består – ud over netudbydernes lovpligtige filtre på alle fyordene – ifølge Ronald Deibert, ledende efterforsker på OpenNet Initiative, også af særligt konfigurerede Cisco-routere.

Så mens alle heltene fra Silicon Valley indledningsvis blev hyldet for at give os denne banebrydende adgang til at

finde og udveksle oplysninger i cyber space, omsider et fuldt tilgængeligt befordringsmiddel til oplysningernes frie bevægelighed, ja så er de samme helte nu dybt involveret i Kinas bestræbelser på at fylde cyber space med forhindringer og omveje. Microsoft, Google, Yahoo, Cisco – de har alle givet efter for Kinas krav om at indskrænke bevægelsesfriheden på nettet på netop deres felt.

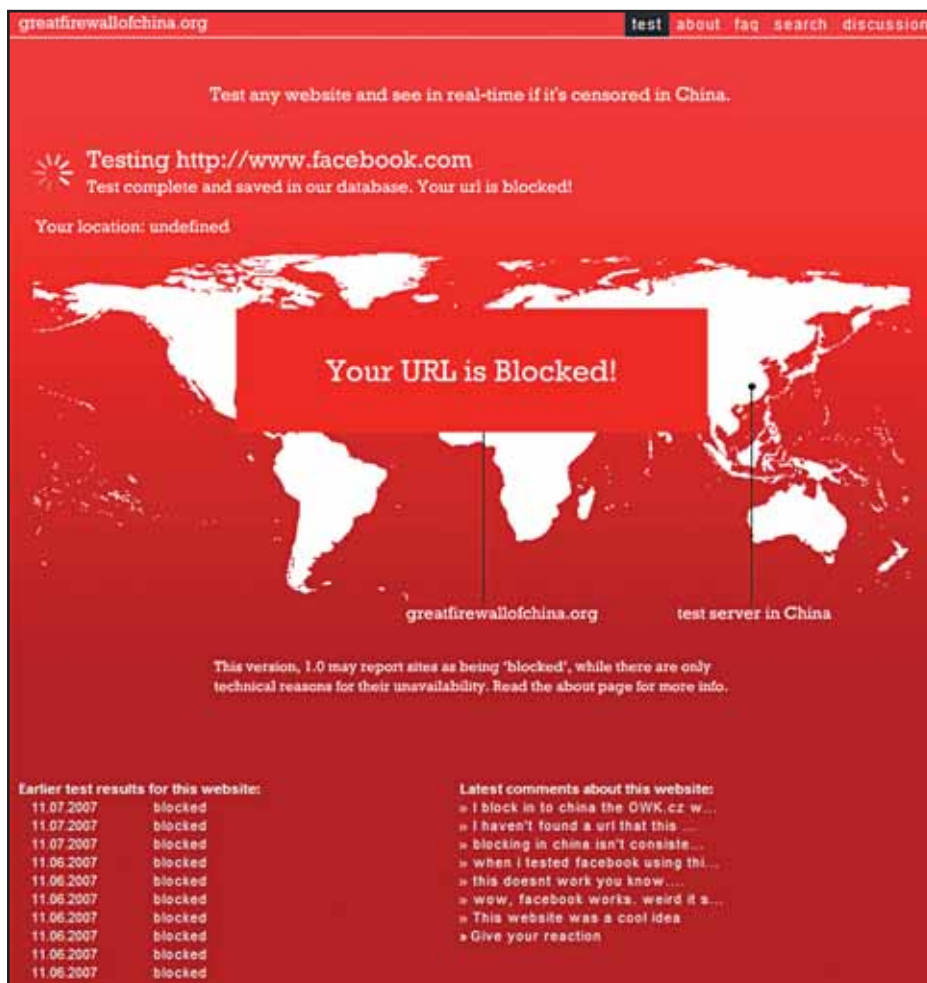
Kinesisk Wiki

Wikipedia strider på alle måder mod magthavernes opfattelse af leksika og oplysning, og især den kinesiske version

bliver ofte blokeret. Der er også stor forskel på indholdet på den kinesiske version og den engelske; et udmærket eksempel er opslagene om Mao Zedong. På engelsk Wikipedia beskrives han som betydningsfuld leder i det 20. årh., men også som ”ansvarlig for enorme og unødvendige tab af menneskeliv i fredstid i timillionvis.” Kinesisk Wikipedia nævner ikke de politiske udrensninger og katastrofale kampanjer, der kostede millioner af kinesere livet. Her er han ”én af grundlæggerne og lederne af Kinas Kommunistparti og Folkerepublikken Kina,” og ”han havde stor indflydelse på Kina og hele verden i det 20. årh.”

Wikipedia skrives, som bekendt, af brugerne selv. Forklaringen på de forskellige versioner er ifølge de kinesiske bidragsydere forskellig historieopfattelse; deres historieundervisning fortæller ikke om Mao Zedongs fejltagelser, kun om hans sejre. Og som en talsmand for en kinesisk søstertjeneste til Wikipedia har udtrykt det: den redaktionelle linje er ”ikke ondsindet at dømme det eksisterende nationale styre.” Hvad det går ud på, ”ved enhver kineser” ifølge talsmanden.

På greatfirewallofchina.org kan man teste forskellige website, og facebook.com blev blokeret. Se artikelen side 16.

• Kilder:

- **Reporters without Borders** for Press Freedom: Årsrapport for 2007 samt CHINA – Journey to the heart of Internet Censorship
- **Diverse artikler fra:** International Herald Tribune, Xinhua Shi (Kinas nyhedsbureau), China Daily, Far Eastern Economic Review.

Kina vil vinde en it-krig

Kinas strategiske mål i de kommende fem år er at opbygge computerbaserede væbnede styrker og at kunne vinde en it-krig.

Kinas strategiske mål i de kommende fem år er at opbygge computerbaserede væbnede styrker og at kunne vinde en it-krig. Det erklærede præsident Hu Jintao i sin åbningstale til det kinesiske kommunistparti i oktober.

Af Bjarke Friberg, faglig konsulent

Gennem årtier har vi været vant til at se på krig som et spørgsmål om militært isenkram. I takt med udviklingen inden for it er der imidlertid dukket helt nye problemstillinger op, bl.a. om samfundenes sårbarhed. I denne forstand er it-krig ikke en speciel reference til f.eks. it-intensive og højteknologiske våben, men snarere om en anden måde at tænke i strategier og sikkerhed på, der går langt udover en traditionelt militær ramme.

For Kinas vedkommende har det længe set ud til, at landets ledelse har forsøgt at gribe området både offensivt og in-

novativt an. Dette ser nu ud til at være bekræftet officielt, med præsident Jintaos udtalelser i oktober om Kinas strategiske ambitionsniveau. Kina vil vinde en it-krig, erklærede præsident Jintao i åbningstalen. Dels er de kinesiske hackere blevet dygtigere og dristigere. Dels står mange af dem sandsynligvis direkte i den kinesiske stats tjeneste. I september kom det f.eks. frem, at USAs forsvarsministerium Pentagon var blevet hacket af kinesere, og måneden før det beskyldte Tyskland offentligt Kina for at have tvunget sig adgang til adskillige ministeriers netværk,

herunder forbundskansler Merkels kontor. Der er med andre ord ikke tvivl om, at Kina både spiller et højt politisk spil og satser massivt på informationsteknologi, så landet kan stå stærkere i den militære og økonomiske konkurrence på globalt plan. Spørgsmålet er snarere, hvad det er for en type spil – og hvilke spilleregler, der vil være gældende?

Aggressiv eller defensiv?

Over alt på kloden er Kina intenst optaget af at indsamle politisk, militær, virksomhedsstrategisk og videnskabelig informa-

Præsident Hu Jintao i sin åbningstale til det kinesiske kommunistparti i oktober. Foto: Polfoto

tion, der skal gøre det muligt at overvinde landets teknologiske efterslæb, så hurtigt som muligt. Sådan lød vurderingen fra Hans Elmar Remberg, talsperson for den tyske regering, om baggrunden for den tysk-kinesiske krise i august. Andre opfatter dog Kina som mere direkte aggressiv og fjendtlig, ikke mindst med udgivelsen af bogen "Unrestricted Warfare" eller "Krig uden begrænsninger", på engelsk, efter terrorangrebet mod USA 11. september 2001. Bogen var forsynet med den uautoriserede undertitel "China's Master

Plan to Destroy America" og et forsidebillede af de to brændende højhuse. Bogens forfattere var to højtplacerede kinesiske generaler, Qiao Liang og Wang Xiangsui. De to generaler havde dog ikke udgivet en opskrift på en "beskidd krig" imod USA, men snarere en problematisering af, at i fremtiden handler krig ikke kun om våbenmagt, men mindst lige så meget om ikke-væbnede midler. Det kan være nye teknologier, økonomisk og politisk indflydelse, forskellige former for "asymmetrisk krigsførelse". Det vil sige et bud

på, hvordan et land som Kina vil kunne besejre en modstander som f.eks. USA, der i udgangspunktet er militært overlegen, ved hjælp af helt andre metoder end de traditionelt militære.

Et historisk militært skifte

Den amerikanske militæranalytiker Timothy L. Thomas fra Foreign Military Studies Office har en lidt anden indfaldsvinkel. Allerede i 2003 beskrev han i en banebrydende oversigtsartikel, hvordan Kinas doktrin om it-krig både er baseret på de nyeste muligheder inden for it, men i høj grad også på klassisk kinesisk militærfilosofi. Desuden argumenterede han for, hvordan Mao Zedongs guerillastrategi fra 1930'erne og 1940'erne, der i sin tid førte kommunistpartiet til magten, har fundet ny anvendelse.

Kort sagt er konceptet bygget på følgende fire antagelser om et historisk militært skifte:

1) I fremtiden vil krige ikke kun blive udkæmpet af soldater, men i høj grad involvere civile ressourcer. Militær styrke kan derfor ikke længere kun måles ud fra antallet af pansrede køretøjer, kampfly og krydsermissiler, men vil være stadigt mere afhængig af CPU-styrke, kommunikationsmuligheder og it-systemernes pålidelighed.

2) Regnekraft vil fremover betyde mere end kanoner og kampvogne. I sidste ende vil sejrherren i en it-krig være den part, der kan mobilisere flest it-eksperter og det største antal civile tilhængere med adgang til en PC.

3) It har bevæget sig væk fra at være en underordnet støttefunktion for den klassiske fronthær, der erobrer landområder ved hjælp af køretøjer, til at blive en selvstændig og afgørende faktor, der er i færd med at redefinere selve militærstrategien.

4) Adgang til viden og højtuddannet arbejdskraft vil i fremtiden være de helt centrale våben i en krigssituation. Og gi-

vet, at der i enhver befolkning findes ca. 2% med en IQ over 139, vil det for Kinas vedkommende betyde op mod 30 millioner mennesker med en intelligens klart over gennemsnittet.

“Peoples’ information war”

Det er på denne baggrund, at gamle formand Mao i disse år bliver set på med nye øjne efter en lang periode ude i kulden. Mens resten af samfundet hylder helt andre idealer, kombinerer Kinas militære styrker – stadigvæk navngivet ”Folkets befrielses-hær” – nu moderne informationsteknologi med guerillataktik, der blev anvendt under den kinesiske borgerkrig som led i kommunistpartiets magtovertagelse i 1949. I dag er det bare ikke fattigbønder, men it-specialister, der ses som grundstammen i den såkaldte ”folkekrig” eller ”people’s information war”. Mens de fleste andre stater således har en militærstrategi, der udelukkende baserer sig på de officielle organer og institutioner, skiller Kina sig klart ud ved også at inkludere civile, der i udgangspunktet ikke en gang er lønnet af staten, men blot forventes at deltage.

– Det er interessant, at det i dag er de vestlige lande, der er bedst rustet til at virkeliggøre et sådant koncept, netop fordi computere er så udbredt både hjemme og på arbejde. Alligevel har de ikke udviklet noget begreb om at forme en hær ud af befolkningen, siger militæranalytikeren Timothy L. Thomas, der alligevel mener, at Kina er fuldt ud i stand til at gennemføre sin plan.

– Kina har helt klart de personer, der kræves til at udkæmpe en ”hjemmekamp”, nærmere bestemt en kamp, hvor tusindvis af borgere hacker computersystemer i udlandet, hvis det er nødvendigt. Kombatanterne kan være soldater eller teenagere, eller hvem som helst, der råder over det våben, som en computer nu en gang er. De traditionelle slagmarker vil erstattes af samfundet som helhed, og forskellige klasser og sociale grupper vil deltage i

de politiske aktiviteter i deres eget land eller et hvilket som helst land, forudser Timothy L. Thomas.

”Som en tiger med vinger”

Kina er med andre ord i fuld gang med at udvikle en helhedsorienteret og bredspektret strategi baseret på den allernyeste informationsteknologi, men også på en rig militærfilosofisk tradition, hvor f.eks. afledningsmanøvrer og psykologisk-po-

litisk krigsførelse og manipulation både regnes som kunst og som en videnskab. Mens vesten har barslet med begreber som ”kirurgisk krigsførelse”, vil vi fremover komme til at høre mere om kinesisk ”akupunkturkrig”, ”krigslistens 36 hemmelige kneb” samt diverse referencer fra Kinas historie. Eller med kinesernes eget udtryk – det nye Kina med højteknologi er ”som en tiger, der har fået vinger”: Endnu mere uovervindelig end tidligere.

• It-terrorisme i vor tid

– **Cyberangreb er et tydeligt eksempel på nutidige, ikke-symmetriske sikkerhedstrusler.** Med begrænsede ressourcer og fra fjern afstand kan angribere lamme hele samfund. I fremtiden, og i hænderne på terrorister og kriminelle, kommer disse angreb til at blive betydeligt farligere end i dag. I dag undervurderes trusselen fra it-angreb, fordi de ikke har ført til tab af liv. Men det er kun et spørgsmål om tid, eftersom stadigt flere dele af samfundet er i færd med at blive helt afhængig af, at it-systemerne fungerer.

Sådan opsummerede Estlands præsident, Toomas Ilves, landets erfaringer fra it-angrebet i maj 2007, der i tre uger lammede store dele af den digitale infrastruktur:

- Via et botnet-angreb blev over en million PC'er i flere forskellige lande inficeret og involveret i angrebet, der bl.a. fik parlamentets email-server til at gå ned, blokerede statsministerens, præsidentens og flere ministeriers hjemmesider, overvældede landets største bank samt adskillige dagligblade.
- Angrebet fandt sted midt under en international krise med Rusland, pga. fjernelsen af et omstridt sovjetisk krigsmonument i hovedstaden Tallinn. Estland sammenlignede det offentligt med en krigshandling og beskyldte direkte præsident Putin for at stå bag.
- Efterfølgende tog Estland sagen op i FN, hvor de opfordrede til at tage trusselen for it-krig langt mere alvorligt – på linje med f.eks. terrorisme.

Pentagon: Flere massive angreb

De danske erfaringer med politisk motiverede it-angreb er i dag begrænset til de hjemmesider, der blev hacket under ”Muhammed-krisen” i forbindelse med Jyllandspostens karikaturtegninger. Sverige har de sidste par måneder oplevet noget af det samme. Meget tyder imidlertid på, at it-angreb på linje med det, som Estland blev rammet af, vil blive stadigt mere almindelige. I hvert fald ifølge det amerikanske forsvarsministerium Pentagon, der har angivet følgende nøgletal for 2006-2007:

- 46% flere angreb mod ministeriets hjemmesider
- 28% flere mailbaserede angreb, ofte direkte imod specifikke typer brugere og endda individer
- dobbelt så mange forsøg på at snige virus, orme og trojanske heste ind i de militære systemer
- flere massive og godt organiserede angreb, flere af dem med udspring i Kina

Facebook - en ny platform

Den sociale netværksside Facebook startede som et sted, hvor de studerende kunne mødes online. I dag har Facebook imidlertid udviklet sig til en ny platform, hvorpå programmører kan skrive deres egne applikationer.

Af Karsten Bengtsson (med kun to venner på Facebook),
San Francisco

Hvis man søger i Facebook på Mark Zuckerberg fremgår det, at han er født i østkystbyen Dobbs Ferry den 14. maj 1984. Han var således 11 år, da Netscape blev grundlagt, og han var ikke født, da Microsoft blev startet af en anden dropout fra Harvard Universitet – Bill Gates.

Rigeste mand under 30 år

I dag er Zuckerberg den rigeste mand under 30 år i verden. Ifølge Zuckerbergs såkaldte "mini-feed" på Facebook, har han netop fået fem nye venner og er hermed oppe på hele 216 Facebook-venner. Desuden har han tilføjet spillet ATTACK! til sin liste af applikationer eller widgets.

Af personlige oplysninger findes følgende: Han arbejder på Facebook (det anede vi!), får ikke megen søvn, men har alligevel tid til at gå i byen. Han har studeret "computer-videnskab" på Harvard universitet og hans yndlings musikgruppe er Green Day. Hans favorit-citat stammer fra Pablo Picasso og lyder: "Alle børn er kunstnere. Problemet er, hvordan man forbliver kunstner, når man er voksen".

Under sektionen "Super poke", hvor man kan online-drille hinanden, fremgår det, at Marks venner har sendt ham virtuelle småkager og drinks. På Zuckerbergs offentlige "The Wall" har flere skrevet personlige beskeder, uploadet videos og sange.

En stor succes

Zuckerberg var i en tidlig alder interesseret i computere og lærte sig selv at programmere. Allerede i gymnasiet fremstillede han et lille plug-in program til MP3-afspilleren Winamp, som kunne skabe en liste over musik, der med stor sandsynlighed ville falde i brugerens smag. Han gjorde programmet gratis tilgængelig på nettet, og snart efter ringede både AOL og Microsoft. De ville hyre Zuckerberg.

Hacker Harvard

Mark Zuckerberg tog i stedet til Harvard Universitet, som på dette tidspunkt ikke havde en online oversigt med fotos over

Saml dine venner i Facebook og mød dem online. Men vær forsigtig med, hvad du loader op, for Facebook ejer rettighederne til informationen, advarer Sveriges It-råd.

Foto: iStockphoto.com

de studerende, idet man ville beskytte privatlivets fred. Det fik Mark Zuckerberg til at hacke sig ind i Harvards interne system og offentliggøre 22.000 fotos af de studerende. Øjeblikkelig svarede Harvard igen med at lukke hans internet-forbindelse. Men han var ikke sådan til at stoppe. Den 4. februar 2004 skabte han thefacebook.com, hvortil de studerende selv kunne uploade fotos og personlige informationer. Indenfor to måneder havde halvdelen af de studerende på Harvard meldt sig ind. Fundamentet til en succes var lagt.

Får en investor

I sommeren 2005 tog Mark Zuckerberg til Californien. Her mødte han Sean Parker, der havde været med til at stifte den omstridte file-sharing side Napster. Parker havde ingen steder at bo.

– Vi lod ham "crache" på vores sofa, husker Zuckerberg.

Parker introducerede Zuckerberg for den første professionelle investor i Facebooks historie. Det var investoren Peter Thiel – grundlæggeren af PayPal – som kom på besøg i den lejlighed, som Zuckerberg havde lejet i Palo Alto. Inden mødet var forbi, havde Thiel skrevet en check på 50.000 dollar.

• Sådan vil Facebook tjene penge

Facebook giver annoncørerne tre muligheder.

1. De kan lave deres egne Facebook-profiler.
2. De kan lancere kampagner.
3. De kan få adgang til specifik information om sidens cirka 50 millioner brugere.

At få adgang til Facebooks stigende statistiske materiale om sine brugere kan blive interessant for annoncører. Stifteren Mark Zuckerberg forklarede, da han lancerede konceptet, at man f.eks. vil kunne målrette en kampagne mod kvinder i en bestemt aldersgruppe, der er bosiddende i New York.

Bliver iværksætter

Zuckerberg så med disse penge muligheden for at udleve drømmen om at blive iværksætter i Silicon Valley. Han huskede, hvordan Bill Gates havde holdt et foredrag på Harvard, hvor han opmuntrede studerende med gode ideer til at forlade Harvard og prøve kræfter i det private erhvervsliv.

– I kan altid vende tilbage. Det er, hvad jeg har tænkt mig, hvis Microsoft skulle gå nedenom og hjem, jokede Gates.

Ingen virtuel identitet

Mark Zuckerberg åbnede snart Facebook for andre universiteter i USA og siden for alle med en legitim e-mail adresse. For modsat andre virtuelle mødesteder som eksempelvis MySpace og Second Life, så afspejler Facebooks medlemmer den virkelige verden. Man kan således ikke eksistere under diverse fiktive dæknavne.

Facebook udviklede sig hurtigt til et online mødested, hvor venner og bekendte kunne mødes og udveksle e-mails og ideer.

Privatlivets fred

Den sociale netværks-side tilføjede snart en News-feed, der sendte en oversigt over aktiviteter på ens personlige Facebook-side, til alle ens venner. Denne feature blev i første omgang mødt med store protester, fordi mange mente, at Facebook herved gik privatlivets fred for nær, men efter et stykke tid blev denne mini-feed almen accepteret. Privatlivets fred er, når det kommer til stykket, ikke det, der optager Facebooks medlemmer mest.

Den sociale graf

Men Mark Zuckerberg var ikke tilfreds med blot at udvikle et online mødested.

– Vi er ikke en medie-virksomhed, men en arbejdsplads, der er fokuseret på teknologi, udtalte han. På mange måder skulle Facebook være et ekko af et af hans store forbilleder – Google. En teknologi-arbejdsplads befolket af talentfulde programmører, som ville udrette noget stort sammen. En idé blev ved med at køre rundt i hans hoved. Facebook havde noget som ingen

andre tilsyneladende havde – nemlig det, som Mark Zuckerberg selv kalder "den sociale graf". Begrebet dækker over de sociale kontakter ethvert menneske har – i den virkelige verden og online. Medlemmerne af Facebook udpeger selv deres venner og tegner hermed et digitalt kort over deres sociale liv.

En ny platform

Mark Zuckerberg offentliggjorde ideen om "den sociale graf" i maj måned. Facebook ville åbne sin platform (API) for alle, der ville skabe deres egne små, interaktive applikationer – ofte kaldet widgets. Det har mange programmører gjort, idet der i dag findes 7.000 applikationer eller widgets skrevet til Facebooks platform.

iLike – en widget som reflekterer ens musiksmag – opnåede seks mio. brugere på en uge.

– Vi betragter den åbne Facebook platform som det største paradigme-skifte indenfor it-branchen siden internettets skabelse, siger direktør Ali Partovi fra iLike. Google har netop svaret igen på Facebooks udfordring ved at danne en alliance kaldet OpenSocial, der består af sociale netværkssider som Orkut, LinkedIn, hi5, Friendster, Plaxo og Ning.

I dag er Mark Zuckerberg den rigeste mand under 30 år i verden.

Microsoft har købt 1,6 procent af medejerskabet af Facebook. Det indikerer, at Facebook har en værdi på omkring 80 milliarder kroner, skriver Finacial Times. Facebook har aldrig givet overskud.

”

Det vigtigste er, at man er meget restriktiv med, hvilke informationer man uploader.

Caroline Andersson, medlem af Sveriges it-råd.

Facebooks brugere **betaler med deres integritet**

Brugerne tror, det er gratis at være med i Facebook, men prisen er integriteten. Det mener Sveriges it-råd.

Af Pia Bertelsen, journalist

Caroline Andersson er medlem af Sveriges it-råd. PROSAbladet har spurgt hende, hvad man skal være opmærksom på, når man bruger de nye sociale netværk på internettet.

Facebook ejer rettighederne til informationen som brugerne uploader. Hvad betyder det?

Det potentielle problem handler om copyrights. Jeg tror ikke, at mange brugere er klar over, at de giver Facebook økonomisk copyright, når de uploader billeder. Et andet problem er, at brugerne kan uploade information, som de ikke ejer, og dermed overtræder de andres copyrights.

Har Facebook en privacy-politik?

Privacy-politikken er meget omfattende. Den ligger vægt på, at det er brugeren, som har ansvaret for informationen. Man bestemmer forskellige niveauer af fortrolighed med forskellige "venner". Den beskriver også, hvordan Facebook er i stand til at bruge informationen både indenfor Facebook-virksomheden og i relation til

tredje parter. Facebook er omfattet af Trustee, som er en organisation, som studer websider og bestemmer, hvordan de behandler personlig information.

Er det et problem for brugeren, at Facebook ikke har en slettepolitik, så informationerne aldrig bliver fjernet?

Ifølge den svenske og EU-privacy-regler er virksomheder forpligtet til at slette information, når formålet med at have dem ikke længere gælder. Jeg kender ikke de amerikanske regler, men jeg er sikker på, at det går i samme retning. Som bruger kan du slette næsten al din information selv. Men Facebook gemmer tilsyneladende kontoen, hvis man i fremtiden ønsker at vende tilbage.

Ejerne af Myspace, Fox Interaktive, kan sælge information om brugerne til f.eks. reklamefirmaer. Hvad betyder det for brugerne?

Både Myspace og Facebook har skrevet i deres betingelser, at informationen kan blive brugt og overgivet til en tredje part

såsom reklamevirksomheder. Dette betyder, at reklamer kan blive vist efter den enkelte brugers individuelle interesser og behov. Det kan både virke positivt og negativt. Det positive kan være, at du får reklamer som passer til dig. Det negative kan være, at du føler, at din private information kan blive misbrugt. Hvis du for eksempel skriver til dine tætteste venner om din sygdom, og så dukker der reklamebannere med medicin op. Men jeg tror, at disse fællesskaber vil være meget forsigtige med at bruge disse kontraktforpligtelser i deres fulde omfang. Internetbrugere er opmærksomme, og hvis de oplever, at et fællesskab ikke opfører sig i deres interesse, vil de flytte videre til det næste fællesskab.

Er der nogle gode eksempler på, at informationerne er blevet solgt til en tredje part?

Jeg tror ikke, at fællesskaberne er begyndt at bruge den form for markedsføring endnu. I hverdagen er der masser af eksempler. Når du handler hos ICA bliver alle dine køb registreret, og så modtager

En aktie i fremtiden

It-arbejdsmarkedet er globalt, og det kræver internationale løsninger. Derfor er PROSA blevet medlem af UNI, som er en samarbejdsorganisation for fagforeninger.

Af Pia Bertelsen, journalist

: Sveriges tænketank

Sveriges It-råd er en slags tænketank for Sveriges regering og it-minister Asa Torstensson. Politikerne stiller spørgsmål, og medlemmerne kan tage forskellige emner op, som de møder i deres arbejde. De 18 medlemmer har meget forskellig baggrund, og de mødes 6-8 gange om året.

du særlige tilbud i din mailboks, som er relateret til dine køb.

Kan man sige, at brugerne tror, at det er gratis at være med, men at de betaler med deres integritet?

Det er rigtigt. Men brugerne bestemmer selv, hvilken information de uploader. Jeg tror også, at yngre mennesker tænker på privacy på en anden måde. Da jeg læste jura i 60'erne talte mange om storebror-samfundet, hvor staten kontrollerede informationen. Unge mennesker er ivrige efter at dele deres information, og de holder meget af disse services. Jeg tror dog, at det er vigtigt at have en diskussion på regeringsniveau for at se de dybere konsekvenser og fremtidige perspektiver.

Hvad skal brugerne være opmærksomme på?
Det vigtigste er, at man er meget restriktiv med, hvilke informationer man uploader, og hvem du deler dem med. Forældre skal deltage aktivt i børnenes brug af internettet, og fortælle dem om konsekvenserne af at uploade forskellige billeder og chats.

–It-arbejdspladser flytter ud. Danske it-folk flytter til udlandet. Og arbejdskraft bliver importeret fra andre lande til Danmark. Et mere internationalt it-arbejdsmarked stiller krav til os som fagforening om, at vi kan arbejde på tværs af grænserne, siger Peter Ussing som er formand for PROSA. Derfor er PROSA blevet medlem af UNI som er en samarbejdsorganisation for fagforeninger.

–De store internationale virksomheder gør som de vil. Hvis et land ikke passer dem, flytter de bare et andet sted hen, og det indbyder til at samarbejde på tværs af grænserne, mener Peter Ussing.

Kan du give nogle eksempler, hvor UNI har gjort en forskel?

UNI har været aktiv i sagen omkring job-klausuler, og de arbejder med at påvirke EU til fordel for lønmodtagerinteresser. PROSA bliver medlem af et netværk, og så er det jo op til én selv, hvad man får ud af det.

Hvad forventer du af medlemskabet?

Jeg forventer, at et bedre samarbejde med faglige organisationer i andre lande om store, multinationale virksomheder som også ligger i Danmark. Vi indgår allerede nu i et samarbejde om IBM (som støttes af UNI), men der er en række andre store it-virksomheder som vi med fordel kan etablere samarbejde omkring. På lang sigt kommer konkurrencen fra Asien, primært fra Indien og Kina. Det vil være en fordel at kunne samarbejde med organisationer,

som kender forholdene i disse lande.

Hvordan kan medlemmerne mærke, at PROSA er blevet medlem?

På kort sigt vil medlemmerne ikke kunne mærke noget. Men PROSA bliver en del af et netværk som fokuserer på de internationale virksomheder. Det er en investering i fremtiden.

Hvad koster det PROSA medlemmerne at være med i UNI?

Det koster ca. 80.000 kr. om året for PROSA at være medlem af UNI, det er under 10 kr. årligt pr. medlem. Det kommer ikke til at give kontingensstigninger, vi finder disse penge andre steder på budgettet.

: Faktaboks om UNI:

- **UNI er en international sammenlutning af over 900 fagforeninger, og har over 15 millioner medlemmer.**
- **Organisationen arbejder for at fremme det globale samarbejde mellem fagforbund, som organiserer ansatte i multinationale selskaber.**
- **I Indien, som har en dymanisk it-sektor, men svage fagforeninger, er UNI involveret i at støtte fagorganiseringen.**
- **Du kan læse mere om UNI på <http://www.union-network.org/>**

Ekstraordinær delegeretforsamling 2007

Den ekstraordinære delegeretforsamling traf to beslutninger af stor betydning for det fremtidige arbejde i forbundet. For det første besluttede man at nedsætte et overenskomstsekretariat, der skal styrke arbejdet med de eksisterende overenskomster. For det

andet vedtog man, at hensætte midler i en nyoprettet advokatfond, der skal sikre, at der altid er midler til at hjælpe de ikke-overenskomstdækkede medlemmer med, at løse konflikter med arbejdsgiverne.

Bred enighed om overenskomstsekretariatet

Arbejdet med PROSAs overenskomster styrkes med oprettelsen af et nyt overenskomstsekretariat. Sekretariatet markerer en opprioritering af PROSAs arbejde med overenskomsterne.

Af Peter Birch, journalist

Det er nødvendigt, at PROSA opprioriterer arbejdet med overenskomsterne. Det fastslog hovedbestyrelsen i sit oplæg, som blev fremlagt for den ekstraordinære delegeretforsamling. Mange arbejdsgivere forsøger at smyge sig uden om de aftaler, der er nedfældet i overenskomsterne. Det giver et stigende antal konflikter, og lægger et stort arbejdspress på forbundets tillidsfolk. For at styrke PROSAs arbejde med at forsvare og udbygge de kollektive aftaler med arbejdsgiverne foreslog hovedbestyrelsen, at der i faglig afdeling oprettes et decideret overenskomstsekretariat, der skal støtte tillidsfolkernes arbejde. Sekretariatet skal bemannes af to faglige sekretærer og i øvrigt støttes efter behov med ressourcer fra andre områder i forbundet. Hovedbestyrelsen foreslog også, at der fremover nedsættes et politisk udvalg, der skal varetage vidensopsamlingen og politikudviklingen på området. Sekretariatet skal referere til den organisatoriske næstformand og le-

des af en styregruppe, der skal prioritere arbejdsindsatsen.

Bekymring for økonomien

Debatten afspejlede en vis bekymring for, om midlerne til overenskomstsekretariatet kunne risikere at trække ressourcer fra de mere generelle PROSA-aktiviteter som f.eks. det uddannelsespolitiske arbejde og den individuelle medlemsservice. Således bemærkede Mads Kellermann, VEST, at tilknytningen af en sjette faglig sekretær til sekretariatet ville fjerne ressourcer fra uddannelsespolitikken, hvis man ikke lod forslaget følge af en kontingentstigning, der kunne finansiere denne ekstra udgift.

PROSAs formand, Peter Ussing, mente ikke, at sekretariatet ville tage ressourcer fra andre indsatsområder. Ved at flytte rundt på de eksisterende ressourcer er det muligt at samle overenskomstindsatsen i sekretariatet, uden at det kommer til at gå ud over andre prioriterede opgaver, lovede han.

Peter Gulstad, CSC, og Peter Ringsted, SAS, udtrykte uforbeholden støtte til sekretariatet. Begge har støttet ideen hele vejen igennem og vil også meget gerne med i den styregruppe, der skal stå bag sekretariatet.

Bred enighed om advokatfonden

En ny advokatfond skal sikre midler til advokatbistand, når medlemmerne kommer i konflikt med arbejdsgiverne

Af Peter Birch, journalist

PROSA har altid kunne finde pengene, hvis det har været nødvendigt at søge advokatbistand, når medlemmerne kommer i konflikt med arbejdsgiverne. Men somme tider kan advokatregningerne udgøre store og meget uforudsigelige poster på regnskaberne. Derfor foreslog PROSA/VEST på den ekstraordinære delegeretforsamling, at man fremover indbetaler et fast årligt beløb til en fond, der skal afholde udgifter af denne art.

Men med fonden sikrer PROSA, at der også vil være penge at føre sager for i de perioder, hvor økonomien strammer til.

– Erfaringerne viser, at der er en tendens til, at udgifterne til advokatbistand stiger og falder i takt med arbejdsløsheden, mens PROSAs økonomi svinger i omvendt takt. Derfor er det fornuftigt at henlægge øremærkede midler, mens man har muligheden for det, argumenterede VEST.

Indbetalingerne til fonden bliver fremover en del af PROSAs budget, men fonden får en maksimal størrelse, der vil svare til et gennemsnit af de tre forudgående års udgifter til advokatbistand. Når loftet er nået, vil de budgetterede midler indgå i PROSAs normale drift.

Faglig sekretær vender tilbage

Af Peter Birch, journalist

Overenskomstsekretariatets bemanning var kilde til diskussion – en hård diskussion endda – som lå i forlængelse af personstridighederne på delegeretforsamlingen i 2006. Her opgav daværende faglig sekretær, Steen Andersen, at stille op i erkendelse af, at han næppe ville blive valgt. Men nu er han tilbage på posten igen.

Lige så stor modstand som Steen Andersen møder fra dele af PROSA, lige så stor opbakning nyder han fra andre dele. Specielt PROSA/STAT går varmt ind for Steen Andersen som faglig sekretær. Ved tillidsafstemning blev Steen Andersen valgt med 49 for, 46 imod og 11 blanke stemmer.

Og så skal det i øvrigt være slut med dette personfnidderi, mente Palle Eghjort, der holdt en brandtale om alle de opgaver, som PROSA hellere skulle bruge sin tid på at diskutere: freelancernes vilkår, uddannelsesfonde, jobcenterpuljer, indholdet af overenskomstsekretariatets arbejde,

– Har vi helt misset det, som det hele handler om? Se at blive færdig med det personspørgsmål og brug så kræfterne på, at få PROSA tilbage på sporet, bragte han.

Steen Andersen nyvalgt faglig sekretær

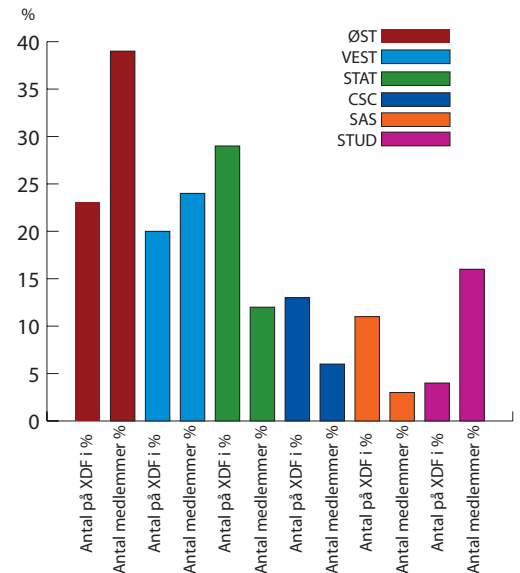
Vedtægtsændringer afvist

To forslag fra PROSA/VEST blev forkastet

Af journalist Peter Birch

Det lykkedes ikke for PROSA/VEST, at samle tilstrækkelig opbakning til sine forslag om, at ændre på hovedbestyrelsens sammensætning. VEST havde foreslået, at hovedbestyrelsen fik en fast størrelse på 14 medlemmer. Nu består bestyrelsen af et antal medlemmer svarende til antallet af lokalafdelinger. VEST mente, at hovedbestyrelsen vil blive for lille, hvis antallet af lokalafdelinger skulle svinde ind. Der var ingen lang debat om forslaget. Det blev forkastet. Ganske vist stemte 63%

Pointen med forslaget var, at de store lokalafdelinger, hvor medlemmerne bor meget spredt og skal rejse langt for at komme frem til delegeretforsamlingen, kan mobilisere relativt færre delegerede end de afdelinger, hvor medlemmerne er samlet på en enkelt eller meget få arbejdspladser i nærheden af København. Det skævvrider demokratiet, mente VEST. Forslaget vil ikke reducere antallet af delegerede i forhold til, hvad man har været vant til i de senere år, men det vil lægge

Kontingentet holdes i ro

Medlemmernes kontingent hovedbestyrelsen havde ellers fremsat et forslag om at lade medlemskontingentet stige med fem kroner om måneden. Forslaget blev især støttet af de uddannelsespolitiske interesserede, som frygtede, at det nye overenskomstsekretariat ville trække ressourcer fra netop dette område. Den bekymring deltes ikke af alle, og forslaget blev forkastet.

af de delegerede for forslaget, men da en vedtægtsændring kræver mindst 80% ja-stemmer, var det ikke nok til at få forslaget vedtaget.

Valg af delegerede

VEST foreslog også, at antallet af medlemmer pr. delegeret blev sat op fra de nuværende 10 til 25 eller 50 medlemmer.

loft over, hvor mange delegerede en enkelt afdeling kan tromme sammen for at tvinge forslag igennem eller stemme vigtige forslag ned. Forslaget kunne ikke samle flertal blandt de delegerede. Mere end halvdelen stemte imod. Et forsøg på at samle flertal for at få forslaget sendt til urafstemning, led skibbrud med de samme stemmetal.

Swiatek blev valgt

Valget af ny næstformand foregik i god ro og mag. Erik Swiatek var alene om at stille op til posten, og han blev valgt med 80 for og 19 imod.

Afstemningsregler skal til **urafstemning**

Frustrerede delegerede vil gøre det lettere at gennemføre ændringer i vedtægterne. Nu skal medlemmerne tage stilling

Af journalist Peter Birch

En masse delegerede er i tidens løb rejst frustrerede hjem, fordi de ikke har kunnet gennemføre ændringer i vedtægterne, selvom der har været flertal for det i afstemningerne. De nugældende regler kræver nemlig, at 80% af de delegerede stemmer ja, før ændringerne kan vedtages. De frustrerede har flere gange forsøgt at få løsnet lidt op for reglerne, så man ligesom i andre foreninger kan nø-

jes med to tredjedele af stemmerne eller til nøds tre fjerdedele, hvis man vil have vedtægterne lavet om. Men hver gang er forsøgene strandet på, at mindst 20% af de delegerede har stemt imod.

Det skete også på denne delegeretforsamling. 72 stemte for og 35 stemte imod. PROSA/VEST havde flertal for at få reglerne lempet, men flertallet var heller ikke denne gang stort nok. Til gengæld kunne

der samles flertal for at sende spørgsmålet ud til urafstemning blandt medlemmerne: 57 stemte for og 42 imod. En paragraf i vedtægterne giver mulighed for at sende et forslag til vedtægtsændringer ud til urafstemning, hvis der er almindeligt flertal for det blandt de delegerede. Herefter kan forslaget vedtages med almindeligt flertal blandt medlemmerne. Det er over ti år siden, at der har været urafstemning i PROSA.

WirelessCenter Center for trådløse teknologier og økonomi

Kom til to spændende seminarer
– november og december måned

mandag den 19. november kl. 15-17
– **Fra forretningsplan til vækstplan**
ved Jan Schlünssen, lektor, cand.merc.
Seminarer bliver afholdt i samarbejde med Center for Videreuddannelse og hovedpunkterne er

- Strategilægning i en kørende virksomhed
- Vurdering af nye muligheder
- Finansiering af vækst
- Nye medarbejdere/outsourcing

5. december kl. 15-17
– **M-business i et forretningsmæssigt perspektiv**
ved Jens Andersen, CEO, Mobilepeople

Flere informationer og tilmelding

- tast WirelessCenter.ihk.dk
- ring 4480 5170
- skype WirelessCenter.ihk.dk

Det er muligt at tilmelde sig til fagligt netværk og kommende arrangementer

Partnerskab

Projektsamarbejder

Kurser og rådgivning

Fagligt netværk

Ajax ... er det bare **buzz**?

Mange taler om Ajax - Asynchronous JavaScript – men hvad er det? Og hvordan skal man bruge det? Ole Clausen beskriver teknikken.

Af Ole Clausen, www.dengodekode.dk

Siden Tim Berners-Lee i begyndelsen af 1990'erne skrev det første udkast til HTML og HTTP-protokollen, har WWW udviklet sig med dramatisk hast. Det, der begyndte som et paragraf- og tabelværk til opstilling og deling af videnskabelige data, har i dag udviklet sig til en kompleks platform for alt fra vidensdeling over b2b-relationer til personlig partnersøgning og ren underholdning. Aldrig før i historien har vi set en ny teknologi blive så hurtigt og så dybt integreret i vores liv og samværsformer.

Selvom WWW er blevet så omfattende og dybt forankret i vores kultur, befinder teknologien sig stadig på mange måder på blestadiet. Områderne, vi bruger WWW på, breder sig dag for dag – og der synes ikke at være grænser for, hvad vi kan finde på at udveksle via nettet. Ikke desto mindre hænger vi stadig fast i mange af de oprindelige teknikker fra begyndelsen af 90'erne. Teknikker, som kan være ganske udmærkede, hvis man vil søge viden om, hvad andre indenfor ens forskningsområde er nået frem til – men som er helt utilstrækkelige for mange af de måder, vi bruger nettet på i dag.

Med CGI, ASP, PHP og forskellige databa-

Figur 1

```
<form target="commFrame" method="post" action="fil.php" >
  <input name="message" type="text" >
  <button type="submit" >Send</button>
</form>

<iframe name="commFrame" style="display:
none" src="http://www.domain.dk/fil.php" ></iframe>

<table>
<tbody id="displBody" >
  <tr>
    <td>Bruger</td>
    <td>Besked</td>
  </tr>
</tbody>
</table>
```

ser blev der mulighed for at skrive dynamiske websider og komplekse webapplikationer. Ved f.eks. en nyhedsportal fungerer disse teknologier fint i forbindelse med HTML med tilhørende hyperlinks og formularer. Sideskiftet – der opstår, når man trykker på et link til en nyhed – minder

lidt om det at bladere hen til en bestemt side i en avis. Oplevelsen modsvarer det kendte – blot en anelse langsommere og uden gener i væsentlig grad.

Ved egentlige applikationer er 'de gamle' navigationsmetoder derimod ikke særligt velegnede. I sammenligning med

Ajax kan bidrage med en dramatisk forbedring af brugervenlighed og 'program-feeling'.

Ole Clausen

et almindeligt Windows program er en traditionel webapplikation således ofte ulideligt langsom, og de mange 'blanke perioder' i interfacet – der opstår som følge af de uundgåelige sideskift – får endvidere applikationen til at virke skrøbelig og ustabil.

Synkron kommunikation

Ved synkron kommunikation mellem browser og server forstås 'den gamle' navigations metode, hvor brugeren trykker på et link eller sender en formular og herved udløser en HTTP-forespørgsel til en web-server. Serveren modtager evt. medsendte data – kalder måske på en database – inkluderer eksterne dokumenter, m.m. – for til sidst at returnere en komplet HTML-side til browseren, som denne så fortolker og viser.

Fra det øjeblik brugeren foretager sin handling og til det øjeblik, hvor den nye side vises, har hun ikke andet at lave end at se på en timeglas-cursor og en hvid browser. Synkron kommunikation er med andre ord kendetegnet ved gentagne brugerhandlinger og resultatet af disse er adskilt af passive, uproduktive og ofte irriterende lange pauser.

Asynkron kommunikation

Ved asynkron kommunikation fjernes interfacet ikke 'under fingrene' på brugeren, så snart hun foretager en handling. HTTP-forespørgslen foretages i baggrun-

den, mens brugeren yderligere kan interagere med interfacet og evt. foretage flere forespørgsler til serveren. Serveren behandler medsendte data ligesom ved synkron kommunikation, men i stedet for at udskrive en hel HTML-side, udskriver den de rå data som XML eller JSON (JavaScript Object Notation) og sender dem retur til browseren.

Resultaterne af de enkelte forespørgsler behandles af browseren, efterhånden som de returneres, og nye HTML-elementer med de returnerede data fra serveren indsættes i browserens HTML-side.

I visse situationer kan der naturligvis være logiske grunde til at afholde brugeren fra at foretage flere af en bestemt slags handlinger, før resultatet af en given forespørgsel er returneret og vist – men ellers er der intet i vejen for at have flere eller mange forespørgsler i luften ad gangen.

Asynkron kommunikation mellem klient og server er langt mere glidende og programagtig. Der opstår naturligvis stadig pauser mellem brugerhandlingen og det øjeblik, resultatet vises, men dels kan brugeren foretage sig noget fornuftigt i mellemtiden og dels skal serveren udskrive mindre kode (og mindre kode skal derfor transporteres mellem server og browser), hvorfor pauserne alt i alt opleves betydeligt kortere.

Små, forsigtige skridt på vejen

Lige siden slutningen af 90'erne, da ASP

og PHP blev hvermands eje, har vi som webprogrammører stræbt efter at gøre vores webapplikationer så programagtige som muligt. Ikke mindst CMS'er og script-chats har i årenes løb været genstand for mange fantasifulde løsningsmodeller på asynkron serverkommunikation.

Et eksempel herpå er de velkendte 'iframe-chats' i JavaScript og PHP eller ASP. I sin enkleste form består den af en formular med et tekstfelt og en knap, samt en tabel til visning af beskeder. I dokumentet ligger også en skjult iframe, hvis navn sættes som formens target. Hver gang brugeren sender en besked til serveren, er det derfor ikke hele siden, der opdaterer, men kun dokumentet i iframe'en. Derved kan man sætte beskeder ind i databasen på serveren – 'i baggrunden' og uden skærbilledet 'blinker'. I princippet ser koden sådan ud:

Se figur 1

Samtidig reloader dokumentet i iframéen sig selv med passende intervaller – f.eks. hvert 10. sekund. Hvergang dokumentet hentes på serveren, lægges tidspunktet som et timestamp i en cookie. Hvis der er nye beskeder i databasen, som er indsat senere end brugerens seneste timestamp – og som hun derfor ikke har set – hentes disse og formateres som en HTML-streng i JavaScript. Denne HTML-streng indsættes så med JavaScript og innerHTML i hoveddokumentets tabel, når siden loades i iframe'en.

Figur 2

```

<script type="text/JavaScript">
// En besked:
var sHtml = "<tr><td>OleBole:</td>"
        + "<td>Nogen her, der ved noget om parodontose hos gnuer?</td></tr>";

// - og en besked mere:
sHtml += "<tr><td>KlogeÅge:</td>"
        + "<td>Nej, men jeg er ekspert i øjenbetændelse hos næbdyr!</td></tr>";

// Find tabellens tbody-element 'oppe' i hoveddokumentet:
var oTBody = parent.document.getElementById("displBody");

// Indsæt de nye rækker i toppen af tabellen:
oTBody.innerHTML = sHtml += oTBody.innerHTML;

// Reload for at hente nye beskeder om 10 sekunder:
window.setTimeout("window.location.reload(true)", 10*1000);
</script>

```

▶ I et helt simpelt HTML-dokument kunne PHP f.eks. skrive to beskeder fra to forskellige brugere sådan:

Se figur 2

Metoden virker, men bl.a. fordi kommende markup-versioner ikke tillader iframes, er den ikke særlig fremtidssikker.

En anden fremgangsmåde består i at indskrive et script-tag med en query-streng i dokumentet:

Se figur 3

Serveren udskriver så en JavaScript-fil på baggrund af de medsendte variabler. JS-filen indsætter efterfølgende data i HTML-dokumentet, når den ankommer i browseren. Metoden kan dog kun bruges til 'get' forespørgsler, og hver forespørgsel sluger lidt hukommelse, som ikke frigives igen – hvilket ikke er optimalt ved gentagen brug.

Ajax, den nye (ste) teknik

I februar 2005 fandt Jesse James Garrett fra firmaet Adaptive Path på betegnelsen

'Ajax', som dækker over en kombination af allerede kendte teknikker – først og fremmest JavaScript, XMLHttpRequest, DOM, HTML og CSS.

Det var ikke Adaptive Path, der fandt på selve kombinationen af teknikker, men sammentrækningen af 'Asynchronous JavaScript And XMLHttpRequest' til 'Ajax' var deres påhit – ligesom Jesse James Garrett skrev en legendarisk, ofte citeret artikel: 'Ajax: A New Approach to Web Applications' – <http://adaptivepath.com/publications/essays/archives/000385.php>

Den væsentligste forskel mellem de asynkrone kommunikationsmetoder ovenfor og med Ajax er XMLHttpRequest-objektet. Det instantieres som ethvert andet JavaScript objekt:

Se figur 4

Ikke overraskende er der lidt forskel på, hvordan det gøres i forskellige browsere. Det kommer jeg ind på i en senere artikel, men princippet er det samme: Et objekt instantieres, hvorefter der kan sendes

forespørgsler til serveren og modtages respons fra samme. Så snart objektet er instantieret, er dets properties og metoder ens på tværs af browsere.

Med metoden 'open' åbnes en forbindelse til serveren, samtidig med at request-metoden sættes til 'post' eller 'get'. Udover de to argumenter 'url' og 'method' tager 'open' et tredje argument, som bestemmer, om objektet skal sende og modtage i baggrunden (asynkront). I Ajax sættes dette argument altid til 'true'. Til sidst sendes selve forespørgslen med metoden 'send'.

Objektet kan herefter modtage respons fra serveren i forskellig form. Vælger man at returnere data i form af et XML-dokument, kan dettes DOM tilgås via XMLHttpRequest objektets 'responseXML' property. Vælger man i stedet at sende data retur i form af en streng – f.eks. et JSON-serialiseret objekt – er denne streng at finde i XMLHttpRequest objektets 'responseText' property.

Uanset, hvordan data sendes retur til browseren, indsættes de i HTML-elementet

Figur 3

```
<script type="text/JavaScript">
var oScript = document.getElementsByTagName("script")[0].cloneNode(false);
oScript.setAttribute("src", "fil.php?var1=noget&var2=nogetAndet");
document.getElementsByTagName("head")[0].appendChild(oScript);
</script>
```

Figur 4

```
<script type="text/JavaScript">
var oHttp = new XMLHttpRequest();
</script>
```

ter med DOM og JavaScript og indsættes til slut i dokumentets DOM-træ.

I de fleste tutorials om Ajax formateres data i HTML på serveren og indsættes i browseren med 'innerHTML'. I en senere artikel vil jeg vise, hvorfor dette som oftest er en skidt idé – og at DOM-programmering ikke behøver være særlig besværlig, når man bruger DOM'ens fulde potentiale.

Fordele og ulemper

Ved brug af Ajax er det muligt at opnå en glidende programafvikling, der i høj grad ligner den, man kender fra alm. Windows programmer, men med alle webapplikationens fordele – herunder global tilgængelighed.

Det er derfor ikke uden grund, at mange af de store indholdsudbydere er fulgt i Googles fodspor og har implementeret allehånde forskellige Ajax-baserede tjenester. De fleste har nok stiftet bekendtskab med Googles applikationer: GMail, GoogleEarth, GoogleMaps, GoogleSuggest, m.fl. – men også f.eks. Yahoo og danske sites som Krak, Den Blå Avis og Eniro bruger i

mere og mere udstrakt grad Ajax i deres tjenester.

Ajax er ikke egnet til søgerelevante indhold!

Det er meget vigtigt at lægge mærke til en fælles ting ved disse tjenester: Der er ikke tale om indhold, som skal indekseres af søgemaskiner. Da Ajax er baseret på JavaScript, kan en søgemaskine ikke umiddelbart finde indhold, hentet med Ajax.

Derfor bør man tænke nøje over, hvad man bruger Ajax til. Alle steder, hvor brugeren er logget ind, er det oplagt at bruge Ajax – alle steder, hvor brugeren kan lave beregninger, få vist kort, talopslag, el. lign. kan Ajax med fordel bruges.

Konklusion

AJAX er absolut ikke bare et buzz-fænomen! Brugt med omtanke i den rette kontekst, kan teknikken bidrage med en dramatisk forbedring af brugervenlighed og 'program-feeling'. De tekniske aspekter omkring, hvordan Ajax bruges i praksis, vil blive uddybet i de kommende artikler.

: Ajax

Et af WWW's mange nye buzz-words er 'Ajax' – Asynchronous JavaScript And XML (eller XMLHttpRequest). Der verserer mange mere eller mindre tågede forklaringer på, hvad teknikken består af, og hvordan den bruges – og alt for mange webtutorials om emnet blander desværre nye og forældede teknikker sammen i én pærevælling. Mit mål er derfor i en mindre artikelserie at beskrive teknikken, som den oprindeligt er defineret – beskrive fordele, ulemper og faldgruber – samt efter bedste evne at foreslå lidt 'best practice' tiltag. Et godt kendskab til HTML, JavaScript og server scripting er en forudsætning – kendskab til DOM en fordel.

Udvikling

Forøg din markedsværdi

Vil du blive mere værd på arbejdsmarkedet? Så kan du efteruddanne dig. Du kan stadig nå at starte på universiteternes diplom- og masteruddannelser.

xml database structure. Foto: iStockphoto.com

Af Michael Tøttrup, faglig konsulent

Der er travlt i it-branchen. Men inden du bliver begravet i det daglige arbejde, så overvej, hvordan du kan fastholde eller øge din værdi på arbejdsmarkedet. Når branchen er travl og udviklingen sker hurtigt, hvordan bliver du så ved med at være attraktiv? Det kan du gøre ved at tage en formel videreuddannelse.

Diplom og master

I januar/februar måned starter universiteterne deres diplom- og masteruddannelser op, så det er nu, du skal tage stilling. Du kan

begynde på It-Universitetet i København eller hos It-vest. Her kan du tage både diplom- og masteruddannelser indenfor it-området øst og vest for Storebælt. Ønsker du at tage en diplomuddannelse, kræver det, at du har en kort videregående uddannelse som f.eks. datamatiker. Er det masteruddannelsen, som du er interesseret i, kræver det, at du er bachelor.

Genveje

Du kan også skyde genvej. It-Universitetet har optagelsesprøver til deres

: Anbefaling

PROSA anbefaler vores medlemmer, at overveje en formel videreuddannelse, fordi det bidrager til at udvikle din markedsværdi.

diplomuddannelser. Det betyder, at du ikke behøver at opfylde kravet om en kort videregående udannelse, hvis du har erhvervs erfaring som bringer dig op på et tilsvarende niveau. It-vest har også givet datamatikere muligheden for at blive optaget på en masteruddannelse, hvis man først tager to moduler på diplomuddannelsen.

Nærmere information om mulighederne kan du læse på It-Universitetets hjemmeside; www.itu.dk og på it-vest's hjemmeside; www.it-vest.dk

Er du og din familie sikret på rejsen efter 1. januar?

Det danske sygesikringssystem er et af verdens bedste, og det sikrer danske turister i udlandet, hvis de bliver syge eller kommer til skade. Men den 1. januar 2008 ændrer det gule sygesikringsbevis dækning, og derfor kan det i mange tilfælde være en rigtig god idé at tegne en privat rejseforsikring.

Dyrt at være uden rejseforsikring

Det kan let blive en dyr affære at rejse uden privat rejseforsikring, når reglerne for det gule sygesikringsbevis ændres fra 2008. Hvis uheldet er ude på udenlandsrejsen, er det f.eks. helt slut med gratis hjemtransport, når du rejser uden for Norden. Rejser du uden for EU og EØS landene, er lægehjælp heller ikke

dækket af det gule sygesikringsbevis. Bliver du indlagt på et lokalt hospital, kan det derfor hurtigt blive meget dyrt ikke at have tegnet en rejseforsikring. Derfor anbefaler Forsikringsoplysningen, at man tegner en rejseforsikring. "Alt efter dækning og rejsemål koster en rejseforsikring få hundrede kroner. Hvis man har råd til at købe rejsen, bør man også have råd til at sikre sig fornuftigt på sin ferie," siger Christian Skødt, konsulent i Forsikringsoplysningen til Lån & Spar Banks kundemagasin Råderum nr. 11.

Årsrejseforsikring for kun 395 kr.

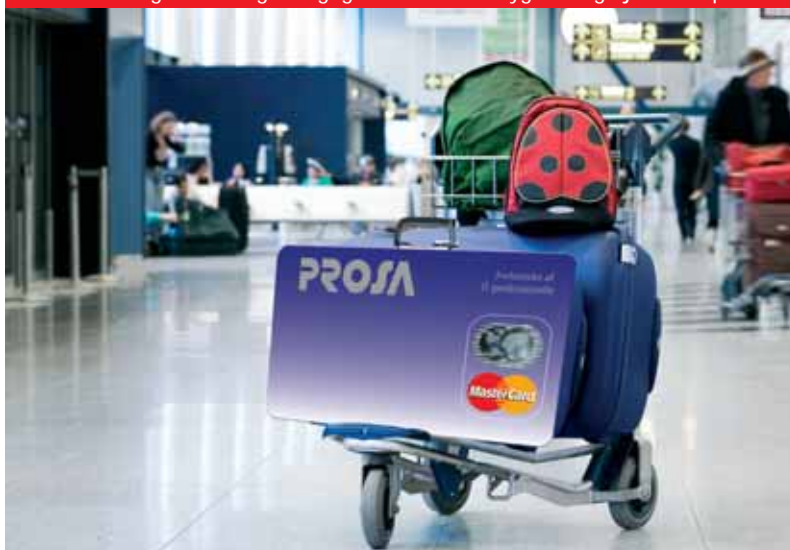
PROSA har i samarbejde med Lån & Spar Bank oprettet PROSA-Bank. Her har du mulighed for at få et gratis MasterCard

med tilknyttet årsrejseforsikring for kun 395 kr. om året. Forsikringen dækker hele din husstand på rejser i hele verden i op til 60 dage. Du er dækket i forbindelse med sygdom og hjemtransport, og rejseforsikringen inkluderer også en afbestillingsforsikring og en forsikring mod bagageforsinkelse. Du behøver ikke betale rejsen med kortet, men det er vigtigt, at du har modtaget dit MasterCard med tilknyttet årsrejseforsikring, inden du bestiller rejsen, ellers dækker forsikringen ikke.

Ring på 3378 1974 og få en uforpligtende snak om dine muligheder for MasterCard med rejseforsikring i PROSA-Bank eller læs mere på www.prosabank.dk.

Dækningen på det gule sygesikringsbevis ændres – er du og din familie sikret på rejsen?

Afbestillingsforsikring - Bagageforsinkelse - Sygdom og hjemtransport

Den 1. januar 2008 dækker det gule sygesikringsbevis ikke mere hjemtransport, hvis du kommer til skade i udlandet. Du vil heller ikke modtage hospitalsbehandling, hvis du bliver syg uden for EU og Vesteuropa - fx Egypten, Tyrkiet og Kroatien.

Få årsrejseforsikring knyttet til dit gratis MasterCard for kun 395 kr. om året, så er hele din husstand dækket på alle rejser i hele verden i op til 60 dage.

Ring på telefon 3378 1974

PROSA-Bank A/S (Lån & Spar Bank A/S), København K, CVR 13538530

Få din del af løn-kagen

Konjunkturerne har aldrig været bedre til at gå efter en god løn. Men har du tjek på, hvordan du griber en lønforhandling an? Forberedelsen er altafgørende.

Af Jeanette Grøn Nielsen, journalist

Studerende bliver plukket ud af skolerne, inden de er færdige og der er masser af it-jobs at søge. Der blæser i det hele taget varme vinde omkring it-folk – og det er udpræget medvind. Så det er nu, du skal kigge på din lønseddel og vurdere om du skal bede om mere i løn eller måske ligefrem søge et nyt job, som er den situation, hvor det er nemmest at tage et godt lønhop opad. Og netop at bede om mere i løn er vigtigt at bide mærke i, for hvis du venter til, chefen kommer og prikker dig på skulderen og spørger, om du ikke vil snakke lønstigning – så kommer du til at vente længe. Det er ens eget ansvar at bede om en lønforhandling, hvis det ikke i forvejen ligger i faste rammer. Og det er en god idé at bede om en forhandling inden man har ventet så længe, at man er blevet vred og utålmodig.

Start med small-talk

Når du sidder overfor din chef, så vær bevidst om at skabe en positiv stemning. Det skader ikke at small-talke lidt for så at gå ind i forhandlingssituation senere. Slut også gerne af med at tale om noget andet. Det om at understrege, at man indtager forskellige roller i lønforhandlingen og at det ikke er personligt. Det er jo ikke en personlig klinch, det er blot to modsatrettede interesser, der mødes, fortæller Hanne Lykke Jespersen, der netop har afholdt en kursusaften i PROSA om lønforhandlingsteknik.

Et andet råd på kurset var, at så snart

man er nået til enighed om et punkt, så skal det noteres ned og aftalerne skal opsummeres til sidst. Hvis man ikke bryder sig om at bede om chefens underskrift på samtaleens resultater, så send ham en mail efterfølgende, hvor du opsummerer, hvad I aftalte. Så har du et dokument at henvise til, og aftalerne bliver ikke glemt eller løber ud i sandet.

Et nej er ikke et nej

Nogle chefer er svære at forhandle med og starter hurtigt med at sige nej til ens forslag:

– Det første nej er ikke et nej. Man skal bevare roen og eventuelt stille uddybende spørgsmål, hvis han for eksempel siger, at du er godt lønnet i forhold til din funktion og i afdelingen. Bed om dokumentation og begrundelser. Og tag dig god tid. Det kan godt ryste nogen, hvis man tager sig tid og lader dem have udspillet, siger faglig sekretær Hanne Lykke Jespersen.

Desuden skal man huske, at man altid kan bede om en pause eller en afbrydelse. I behøver ikke nå til enighed under mødet. Du kan bede om at sove på det eller at få tid til at undersøge noget. Hvis forhandlingen ikke går godt, kan nogle være fristet til at true med at sige op, hvis de ikke får opfyldt nogle af deres ønsker. Men selvom der er masser af jobs for tiden, så er det ikke en metode Hanne Lykke Jespersen anbefaler:

– Det virker meget provokerende og kan hurtigt betyde, at chefen siger, at så

er man da velkommen til at gå. Det er kun noget man skal sige, hvis man virkelig er helt indstillet på at forlade sit job. I stedet kan man forsigtigt antyde, at jobmarkedet er meget gunstigt, og at der er mange muligheder derude for it-folk.

Forbered dig godt

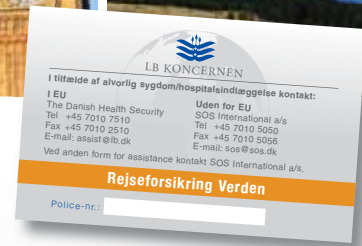
Når det er tid til lønforhandling med chefen, skal du i gang med hjemmearbejdet, inden I mødes:

- ✓ Tænk over hvad din chef lægger vægt på, når han bedømmer og skal belønne din indsats.
- ✓ Hvad vil du fremhæve som dine særlige kompetencer eller resultater siden sidst?
- ✓ Tjek lønstatistikken: Hvad får andre i tilsvarende job?
- ✓ Hvad tjener dine kolleger?
- ✓ Hvad vil du bede om?
- ✓ Hvad er din smertegrænse?
- ✓ Hvilke frynsegoder vil du gerne have? Pc, mobil, avis, ferie, ADSL, uddannelse?
- ✓ Hvor mange penge er frynsegoderne værd for dig?

Ta' på ferie med RUNA

Tør du rejse uden?

Fra 1. januar 2008 indskrænkes det gule sygesikringsbevis, så det offentlige ophører med at betale både hjemtransport ved sygdom eller tilskadekomst i Europa og lægebehandling i visse lande. Derfor udvider RUNA tilsvarende sin dækning på Rejseforsikring Verden inkl. Afbestillingsforsikring - endda til uændret pris. Så hvis du har tegnet - eller tegner - RUNAs rejseforsikring, kan du roligt bestille din rejse nu, selvom du først skal på ferie i 2008.

Før afrejse dækkes bl.a.:

- **Refusion af rejsens pris** - hvis ferierejsen må aflyses på grund af f.eks. alvorlig akut sygdom.
- **Bilferie** - ved bilferie/individuel arrangeret rejse dækkes forudbetalte, ikke refunderbare udgifter til transport og ophold i relation til rejsen.
- **Erstatningsbil ved bilferie** - hvis din bil kasko-skades kort før ferien begynder.

Under rejsen dækkes bl.a.:

- **Erstatning for ødelagte feriedage** - med indtil 45.000 kr. pr. person.
- **Sygdom og hjemtransport** - i hele verden erstattes med indtil 5 mio. kr. pr. person.
- **Lejet bil** - dækning af selvrisko ved skade på lejet bil op til 20.000 kr.
- **Ved terroraktioner eller naturkatastrofer** - dækkes udgifter i forbindelse med evakuering og krisehjælp.

RUNAs Rejseforsikring Verden inkl. Afbestillingsforsikring dækker hele husstanden - året rundt. Forsikringen dækker alle ferie- og studierejser i hele verden - uden for Danmark i indtil 60 dage. Har du udeboende børn under 21 år, som bor alene, er de også omfattet af forsikringen.

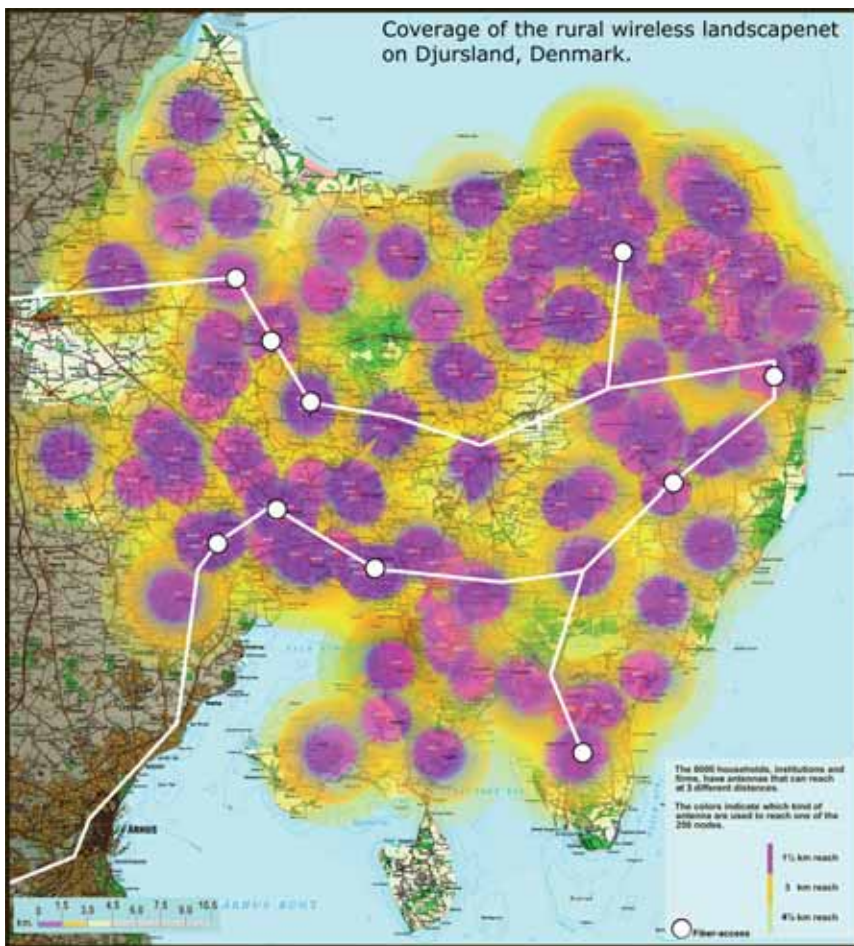
Du kan få mere at vide om RUNAs Rejseforsikring Verden på www.runa.dk - her kan du bl.a. bestille forsikringen og læse forsikringsvilkårene. For at kunne bestille rejseforsikringen skal du have din Familiens Basisforsikring hos os.

RUNA FORSIKRING A/S

www.runa.dk - Tlf.: 3332 2200

Kom og hør om Bjarke Niensens erfaringer d. 4 december kl. 17.00 i Århus. Du kan læse mere om arrangementet på side 38 i bladet.

Et moderne liv på landet er muligt

It-ildsjæle har skabt verdens største ukommercielle, trådløse landskabsnet på Djursland.

Af Bjarke Nielsen, stifter af DjurslandS.net

Man bor uden for den globale landsby, hvis man bor længere væk fra den nærmeste telefoncentral end 3 til 5 kilometer. ADSL, som er teleselskabernes foretrukne bredbåndsteknik, rækker nemlig ikke så langt ud i landskabet. I de tyndt befolkede områder må man tage til takke med de langsommere ISDN- eller modemforbindelser. Og skal man bruge det, bliver det dyrt, da disse forbindelser på en gang

baseres på minuttakst og er meget-meget langsomme.

Kravene i dag

I dag vil vi gerne have en bredbåndsforbindelse til internettet, der mindst kan levere 2 megabit pr. sekund. Det er det samme som 2048 kilobit pr. sekund. Til sammenligning kan et modem højst levere 56 kilobit pr. sekund. Mens ISDN

normalt giver 64 kilobit pr. sekund. Hvis man betaler dobbelt minuttakst kan ISDN komme op på det dobbelte.

For meget data

Teleoperatørerne kan levere større båndbredde i det befolkningstætte områder. Derfor er det blevet muligt at belæse internetsider med meget større datamængder, og sådan er det også gået. Det

Frihed på Djursland
Foto: iStockphoto.com

er nu blevet helt almindeligt at have billede og lyd på siderne, og det giver teknisk set siderne et stort dataindhold. Men når siderne skal indlæses på skærmen i en husstand, institution eller virksomhed på landet gennem et modem eller en ISDN-linje – så er det ikke længere i orden.

Landboen venter

Byernes 2 megabit er 32 gange hurtigere end landboens 64 kilobit ISDN. Landboen spilder sin kostbare tid med at vente på langsom indlæsning på skærmen af de –for forbindelsen– alt for data-tunge sider. Teleselskaberne har ikke til sinds, at etablere ekstra centraler. Afstandene mellem husstandene i nogle landdistrikter er så store, at det lille befolkningsgrundlag og den store udgift til ekstra centraler, tæt nok på landboerne, gør, at etableringen ikke kan ske på et kommercielt grundlag. Og selskaberne har ikke pligt til at forsyne landområderne.

Finder selv en løsning

Omkring årtusindskiftet var omkring 25 % af husstandene i Djurslands landdistrikter fanget i en situation, hvor de ikke var inviteret med til at deltage i det moderne it-samfund. Djurslands almennyttige og ukommercielle Computer-bøvl-miljø, som har eksisteret siden 1992, satte sig for at gøre noget ved det. Man stiftede Djurs-

landS.net. Efter at have forhandlet med 35 teleoperatører, om at muliggøre adgang til bredbånd overalt på Djursland til en pris, alle ville kunne betale. Og efter at have erkendt, at ingen af disse selskaber kunne løfte en sådan opgave på et kommercielt grundlag, fandt bøvl-miljøet en anden løsning. Efter egen afprøvning af alle mulige teknikker fandt man frem til at benytte billigt, antenneforstærket Wi-Fi radiogrej til at netværksforbinde de såkaldte udkantsområder med Århus Amts fiber ring på Djursland, som således kunne virke som forbindelsesvej til det globale internet.

Giver erfaring videre

Erfaringer fra Computerb-bøvl-miljøet's pilotprojekt på det nordlige Djursland i 2002 førte til, at dette it-support miljø

til sammen at skabe og drive den trådløse it-infrastruktur, der snart kunne give alle på hele Djursland billigt bredbånd.

Billigt

Hver husstand, der tilsluttes, betaler et engangsindskud på 2.000 kr., kontant eller som afdrag og får så stillet det nødvendige klargjorte radio- og antenne grej til rådighed af den lokale brugerforening. Alle husstande betaler fast 100 kr. om måneden for en internet-forbindelse, hvor man oplever fra 4 til 10 megabit båndbredde pr. sekund døgnet rundt – både ned og op, og uden forbrugsbegrænsning.

Model for landdistrikter og ulande

I dag er DjurslandS.net decentraliseret, som ti selvstændige almennyttige og ukommercielle egnsnet. Tilsammen har

”

På Djursland betyder det en samlet besparelse på mere end 23 millioner kroner i år.

organiserede undervisning. Her lærte hundredvis af frivillige fra alle Djurslands landsbyer at håndtere det trådløse antenneforstærkede grej udendørs, –over store landlige afstande– som et landskabsnet. Herved blev hundredvis af frivillige i stand

de etableret mere end 300 centrale brugerdrevne, antenneforstærkede radio-knudepunkter, der hver dækker helt ud til 5 km i alle retninger. Brugerne kan sigte den udendørs antenneforstærkede radio-boks ind på et knudepunkt og få trådløse

› internetforbindelse fra denne afstand. Man er med alle disse overlappende dækningsområder tæt på et fuldt fladedækkende netværk ud igennem landskabet. Og snart er hele Djursland fuldt dækket. Der er tale om Verdens største ukommercielle trådløse landskabsnet, som har været præsenteret i FN som model for ulande og i EU som model for Europas landdistrikter.

Egnsnettet vokser

De trådløse egnsnet på Djursland vokser med flere end 1.000 husstande, institutioner og virksomheder om året. Indtil nu har flere end 6.000 husstande, institutioner og virksomheder tilsluttet sig. Således har flere end 20.000 landboere på Djursland fået løst deres bredbåndsproblem, - eller 25 % af Djurslands befolkning.

De mange erfaringer med den trådløse internetadgang henover landskabet, har nu modnet netværket gennem mere end

4 års drift, og man er vokset fra børnesygdommene. Det bemærkelsesværdige er, at det er lykkedes landboerne, at skaffe sig selv bredbånd til blot 1/3 af den gennemsnitlige kommercielle markedspris som byboerne er henvist til, når man sammenligner alle omkostninger over 4 år – både etablering og drift – baseret på sammenlignelig båndbredde og service.

Udvikler it-kompetencer

På Djursland betyder det en samlet besparelse på mere end 23 millioner kroner i år. Regner man abonnent-tilvæksten med, betyder det flere endnu større besparelser i de kommende år. Disse besparelser virker som selvfinansiering, der gør bredbåndsadgangen billig nok til, at alle på landet kan være med. Resultatet er som Computer-bøvl-miljøet ønskede, at landboerne på Djursland i deres daglige virke udvikler de IT-kompetencer, som er

helt afgørende for, at landsamfund kan klare sig godt i udviklingen af det globale it-samfund.

Med den seneste udvikling i den trådløse teknologi har egnsnettene på Djursland udsigt til 600 megabit grej, uden at det vil fordyre netadgangen for brugerne. Det betyder at Djurslands-modellen sagtens kan hamle op med ydelserne gennem de to alt for dyre alternative teknologier: Fiber til hjemmet og WiMax.

Bredbåndsinstitut

Computer-bøvl-miljøet på Djursland har på talrige opfordringer stiftet et internationalt bredbåndsinstitut, som på baggrund af erfaringerne med etablering og drift af de trådløse egnsnet på Djursland underviser folk fra andre landdistrikter, i Danmark, EU og ulandene, i alle de discipliner som de har brug for til at kunne etablere og drive deres eget landskabsnet og it-landsamfund.

IT-Diplomuddannelsen

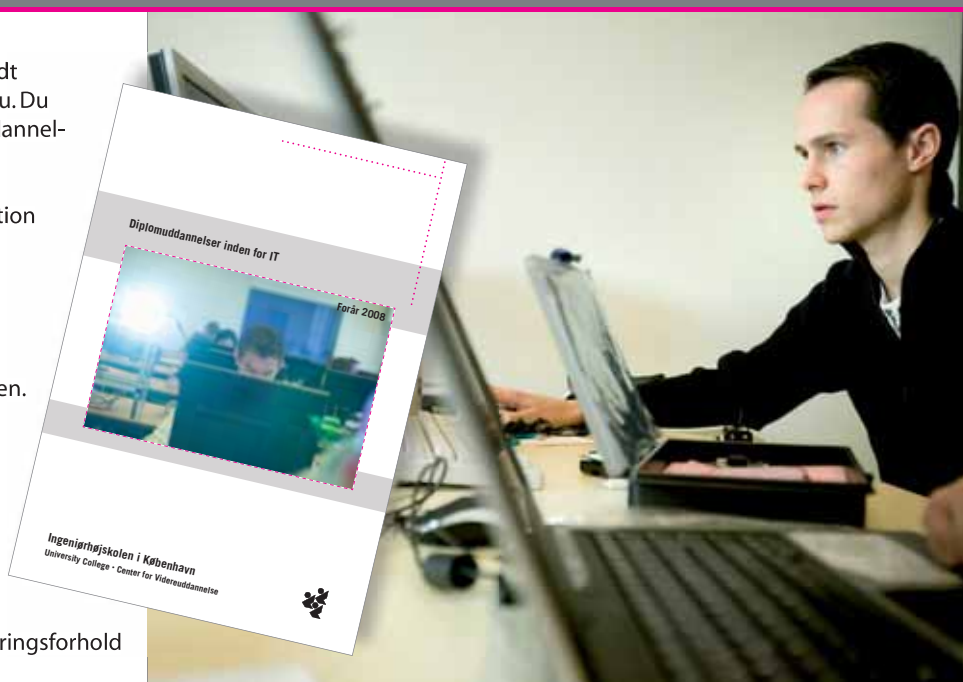
Sæt skub i karrieren med en anerkendt diplomuddannelse på bachelorniveau. Du kan vælge at tage hele IT-Diplomuddannelsen eller du kan følge enkelte fag, fx:

- Operativsystemer og procesinteraktion
- Objektorienterede metoder
- Programmering med C# og .NET
- Databasesystemer og web
- Videregående databasesystemer

Bestil det nye katalog via hjemmesiden.

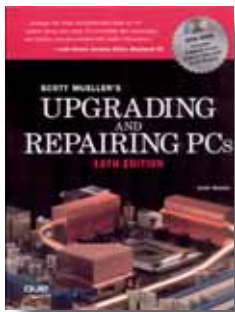
Læs mere på www.cv.ihk.dk eller kontakt os på telefon 4480 5100

Undervisning i Ballerup – gode parkeringsforhold

Ingeniørhøjskolen i København
University College • Center for Videreuddannelse

Upgrading and Repairing PC's 18.ed

Upgrading and Repairing PCs is selling more than two million units worldwide. If any hardware author has a cult following, it's Scott Mueller. Upgrading and Repairing PCs is found on the desks of teachers, students, hobbyists, repair technicians and even Interpol agents

Scott Mueller 1556 sider
ISBN: 9780789736970
Normalpris kr. 554,-
Medlemspris kr. 390,- MÅNEDSTILBUD

Silverlight 1.0 Unleashed

Full Color Code samples appear as they do in Visual Studio and Expression Blend! Printed entirely in color, with helpful figures and syntax coloring to make code samples appear as they do in Visual Studio and Expression Blend! Silverlight is a lightweight but powerful plug-in for multiple web browsers on multiple operating systems that makes it easier than ever to create rich web-based content, applications, and controls.

Adam Nathan 258 sider
ISBN: 0672330075
Normalpris kr. 383,-
Medlemspris kr. 306,-

The Entrepreneur's Guide to Second Life

A virtual business basics chapter discusses important features of all successful Second Life businesses, including marketing and advertising avenues. The following chapters discuss how to plan, start, and successfully run such businesses as real estate, clothing and accessory creation, construction and landscaping, music and video production, art creation, and building and running entertainment venues.

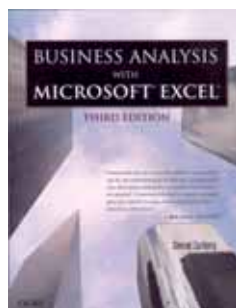
Daniel Terdiman 309 sider
ISBN: 9780470179147
Normalpris kr. 227,-
Medlemspris kr. 181,-

The Practical Guide to Defect Prevention

Many other books focus on fixing errors after they have been introduced or promote idealized academic theories. This guide, however, presents practical methods for reducing defect introduction through prevention and immediate detection and by moving the detection of defects closer to their introduction.

Marc McDonald 448 sider
ISBN: 9780735622531
Normalpris kr. 374,-
Medlemspris kr. 299,-

Business Analysis with Microsoft Excel 3.ed

No one can be completely familiar with every option in an application like Excel. The purpose here is to help fill in some of the gaps that may have penetrated one's knowledge base since one's last course in business or since one first learned how to use a spreadsheet. Companion CD contains VBA Code to automate the creation of forecasts, process control charts, and sales and marketing analysis.

Conrad Carlberg 481 sider
ISBN: 9780789736642
Normalpris kr. 312,-
Medlemspris kr. 250,-

Halmstadgade 6, 8200 Århus N
 Tlf.: 8610 0338 Fax: 8937 3555
 E-mail: ftu@ats.dk
 www.ftu.dk
 Få 20% rabat hos FTU boghandel

Orientering

Vil du være med i efterlønsordningen?

Husk at sidste frist for tilmelding til efterlønsordningen for medlemmer født mellem 01.01.71 - 31.12.75 er den 31.12.07.

Kontakt os, hvis du er interesseret i at høre mere.

Fortryder du din efterlønsordning?

Inden valget blev der fremsat forslag om at stramme op på reglen om at fortryde fra valget af efterlønsordningen. Forslaget skulle gælde pr. 1. januar 2008, men om det bliver til noget efter udskrivelsen af valget, vides ikke. Men, for alle tilfældes skyld, vil vi bede dig kontakte os, hvis du er en af dem, der har mulighed for og overvejer at bruge ordningen.

Feriepengenes modregning i udbetaling af efterløn:

I a-kassen afventer vi Arbejdsdirektoratets retningslinjer for udbetaling. Så snart vi har retningslinjerne, er vi klar til at udbetale beløbene til vores medlemmer. Se artiklen på side 4 i Prosa-bladet. Som artiklen nævner, kan det kun være et spørgsmål om tid, idet ministeren jo har lovet efterlønsmodtagerne pengene. Hvis du vil vide mere om sagen er du velkommen til at kontakte os.

Holder din virksomhed kollektivt ferielukket mellem jul og nytår?

Har du f.eks. holdt al den ferie, du har optjent hos arbejdsgiver? Og holdt al den ferie, du har optjent feriedagpenge til hos a-kassen, har du muligvis alligevel ret til dagpenge. For at få ret til dagpenge, skal du opfylde de almindelige betingelser for ret til dagpenge. Du skal også være tilmeldt som ledig i jobcenteret fra 1. ledige dag, med mindre der kun er ferielukket mellem jul og nytår.

Din arbejdsgiver skal dog gemme en uge af din ferie til kollektiv ferielukning mellem jul og nytår, hvis du har optjent mere end 15 dage fra din arbejdsgiver.

Ring til os, hvis du vil høre om dine muligheder for dagpenge mellem jul og nytår.

Digitalisering af a-kassen

Efterlønskort og ½-års-erklæringer:

Vi arbejder i øjeblikket på, at alle efterlønsmodtagere kan udfylde både fh-års-erklæringer og efterlønskort digitalt. Så snart muligheden er gennemtestet og klar til at gå i luften, kontakter vi alle vores efterlønsmodtagere om muligheden.

Jobsøgningskema:

Vi arbejder også på et digitalt jobsøgningskema. Jobsøgningskemaet skal bruges til at dokumentere den lediges jobsøgning og sendes ind til os digitalt, umiddelbart forud for de samtaler som alle ledige indkaldes til. Når det er færdigtestet og klar til at gå i luften, hører du mere.

Kurser og foredrag

Aktiviteter

Dato	Arrangement	Beskrivelse	Sted	Ledige pladser
2007				
28-Nov	Den velsmurte udviklingsmaskine	Effektiv softwareudvikling kræver en infrastruktur, der understøtter flow i udviklingsprocessen og sikrer konstant feedback til den enkelte softwareudvikler.	Artpeople - Ørstedhus	ja
28-Nov	Videre med PhotoShop	Et foredrag, der viser nogle af de mere avancerede funktioner og værktøjer der er til rådighed, når man er kommet i gang med at arbejde med PhotoShop	PROSA Aalborg	ja
29-Nov	Videre med PhotoShop	Et foredrag, der viser nogle af de mere avancerede funktioner og værktøjer, der er til rådighed, når man er kommet i gang med at arbejde med PhotoShop.	PROSA Århus	ja
December				
4-Dec	Studiegrupper for medlemmer af AAUUG og PROSA	Studiegrupper i computer-sikkerhed og indlejrede systemer.	Århus	Ja
4-Dec	Hurtig bredbånd til landområder	Erfaringerne fra DjurslandS.Net.	PROSA Århus	ja
6-Dec	Besøg på Innovation Lab	Foredrag og Demolab.	Innovation Lab	ja
6-Dec	Julehygge	Et let juletraktament.	PROSA Århus	ja
18-12 til 05-02	Certificeres som MCTS i Windows Vista	Der er fire fokusområder i dette kursus: Installation, sikkerhed, netværk og Internet Explorer. Derudover gennemgås hvordan man bedst vedligeholder Windows Vista og konfigurerer de indbyggede funktioner, så ydeevnen er i top. Desuden vil du få viden om hvordan du konfigurerer applikationer, der følger med Windows Vista.	KBH kursuslokale	ja
Januar 2008				
8-Jan	Studiegrupper for medlemmer af AAUUG og PROSA	Studiegrupper i computer-sikkerhed og indlejrede systemer.	Århus	Ja
9-Jan	Concurrency	Oftere og oftere bliver vi udsat for, at skulle lave noget kode, der kører parallelt, og det er tydeligt, at den tendens vil fortsætte.	Artpeople - Ørstedhus	ja
Februar 2008				
5-Feb	Studiegrupper for medlemmer af AAUUG og PROSA	Studiegrupper i computer-sikkerhed og indlejrede systemer.	Århus	Ja

Læs mere og tilmeld dig på www.prosa.dk/kursus.

Aktiviteter

Café Øst:

Juleafslutning med spøgelser

Tag med på spøgelsestur rundt i Københavns mørke gader

Årets juleafslutning i Café Øst bliver ikke kun hyggelig – den bliver også uhyggelig! Vi starter ud med en god middag på Brewpub i Vestergade, som er kendt for sine gode øl fra eget bryggeri. Derfra bliver vi hentet af en spørgelsesguide, der iført kappe og med lygte i hånden fører os igennem indre by og fortæller os hårrejsende historier om den dunkle side af vores hovedstad. Turen byder på 11 autentiske historier om ånder, gengangere og poltergeister. Vi besøger også én af Københavns glemte kirkegårde samt et hjemløst hus. Her får du selv mulighed for at se om, du kan "mærke" noget...eller nogen.

TID:

Torsdag den 6. december kl. 17:00-21:00

STED:

Brewpub, Vestergade 29, 1456 København K

TILMELDING:

www.prosa.dk/kursus

**PROSA Vest, Århus
indbyder til foredraget:**

Hurtigt bredbånd til landområder

Erfaringerne fra DjurslandS.Net

Hør hvordan it-entusiaster skabte et trådløst net på landet, som er billigere end i byerne.

I de tyndt befolkede områder må man tage sig til takke med de langsomme ISDN- eller modem forbindelser. Telefonskabernes foretrukne bredbåndsteknik rækker nemlig ikke så langt ud i landskabet. Det kan gøre det meget svært at leve et moderne liv på landet.

Omkring 25 % af husstandene i Djurslands landdistrikter var fanget i en sådan situation omkring årtusindskiftet. En gruppe stiftede det ikke-kommercielle DjurslandS.Net for at gøre noget ved denne situation. Det lykkedes at lave et trådløst net, så det nu omfatter ca. 25 % af Djurslands befolkning, og det vel at mærke til en pris, de store udbydere slet ikke kan konkurrere med.

Projektet nyder international bevågenhed, og gruppen bag DjurslandS.Net er i gang med at brede deres erfaringer ud til landdistrikter i Europa, Asien og Afrika. Mød Bjarke Nielsen fra DjurslandS.Net som fortæller om erfaringerne fra projektet: hvordan det er startet op? Hvordan man har løst de tekniske udfordringer? Hvilke ting man skal holde sig for øje? Og ikke mindst har Bjarke en vision om, hvordan internetadgang kan medvirke til at bekæmpe landsby døden.

Ønsker deltagerne at starte et net op i deres lokalområde, kan foredraget danne udgangspunkt for en workshop, hvor man lærer alt det nødvendige for at køre et net.

TID:

4. december, kl. 17.00

STED:

Møllegade 9, 8000 Århus C

TRAKTEMENT:

Efter foredraget er PROSA vært ved et traktament. Husk at anføre, om du ønsker at deltage.

PRIS:

Gratis for PROSA medlemmer, 150 kr. for øvrige

TILMELDING:

Senest 30.november via www.prosa.dk/kursus

Copyright 2003 by Randy Glasbergen.
www.glasbergen.com

“Thank you for holding. Your wait time is approximately...well, let’s just say this might be a good time to cancel any vacation plans.”

PROSA

Forbundet af It-professionelle

Henvendelse omkring hastesager kan uden for PROSAs åbningstider ske direkte til de fagligt valgte på nedenstående telefonnumre og mailadresser:

Hovedkontor, a-kasse, afdelingskontor og lokalkontor

København

Hovedkontor og a-kasse

Ahlefeldtsgade 16,
1359 Kbh. K.
Kontortid: kl. 9-15,
mandag dog 10-15
Tlf.: 3336 4141
fax: 3391 9044
medlemsreg@prosa.dk
akasse-kbh@prosa.dk
formand@prosa.dk
faglig-kbh@prosa.dk

Formanden, næstformand og faglige sekretærer

Peter Ussing Formand

Direkte: 3336 4767
Privat: 4556 6665
Mobil: 2819 8497
E-mail: pus@prosa.dk

Erik Swiatek Næstformand

Direkte: 3336 4123
Mobil: 2760 1175
E-mail: ers@prosa.dk

Århus

Afdelingskontor

Møllegade 9-13,
8000 Århus C.
Kontortid: kl. 10-15
Tlf.: 8730 1414
fax: 8730 1415
A-kassen tlf.: 8730 1401
E-mail:
faglig-arh@prosa.dk

Steen Andersen Faglig Sekretær

Direkte: 3336 4121
Mobil: 2888 1242
E-mail: san@prosa.dk

Eva Birch Christensen Faglig sekretær

Direkte: 3336 4128
Privat: 3585 8220
Mobil: 2888 1251
E-mail: ebc@prosa.dk

Odense

Lokalkontor

Overgade 54
5000 Odense C
Kontortid: kl. 10-15
Tlf.: 6617 9211
fax: 6617 7911
E-mail:
faglig-ode@prosa.dk

Hanne Lykke Jespersen Faglig sekretær

Direkte: 8730 1405
Privat: 8641 5494
Mobil: 2888 1247
E-mail: hlj@prosa.dk

Erik Dahl Klausen Faglig sekretær

Direkte: 8730 1412
Mobil: 2778 5430
Privat: 8699 0056
E-mail: ekl@prosa.dk

Aalborg

Lokalkontor

Steen Blichersgade 10,
9000 Aalborg
Kontortid: Sidste torsdag
i hver måned kl. 13-18
Tlf.: 9816 9130
Fax: 9816 4730

Carsten Larsen Faglig sekretær

Direkte: 3336 4198
Privat: 6591 3134
Mobil: 2962 0295
E-mail: cla@prosa.dk

Mogens Sørensen Faglig sekretær

Direkte: 3336 4127
Privat: 3391 4649
E-mail: mos@prosa.dk

Lokalafdelinger

PROSA/CSC

Sekretær: Peter Gulstad
Retortvej 6-8, 2500 Valby
Tlf. 3614 4000

PROSA/SAS

Formand: Annette Hansen
Engvej 165, 2300 Kbh. S
Tlf.: 3232 0000

PROSA/STAT

Ahlefeldtsgade 16
1359 Kbh. K
Tlf.: 3336 4121

PROSA/VEST

Møllegade 9-13
8000 Århus C
Tlf.: 8730 1405

PROSA/ØST

Ahlefeldtsgade 16
1359 Kbh. K
Tlf.: 3336 4127

PROSA/STUD

Overgade 54
5000 Odense C
Tlf.: 3336 4273

Afsæt så mange spor – at du ikke kan spores!

Af Per Henriksen, kommunikationschef

Hvis man som web-surfer ønsker, at beskytte sig mod, at forskellige søgemaskiner og sociale-netværks-sider forsøger at opbygge, gemme og måske sælge en data-profil af dig og dine private præferencer. Kan man i princippet anvende to meget forskellige strategier.

□

Man kan vælge en anonymiseringsstrategi, som for eksempel The Onion Router (TOR) www.torproject.org, der benytter sig af krypteret kommunikation over nettet, hvor trafik gennem adskilte maskiner sikrer, at ingen kender både afsender og modtager.

□

Men man kan også anvende den stik modsatte strategi. Nemlig at skabe rigtig meget "informationsstøj" ved at udlægge "falske" spor. Det er ideen bag programmet TrackMeNot - spor-mig-ikke. Det er lavet af den amerikanske professor i jura, Helen Nissenbaum fra Information Law Institute på New York University (NYU), og Daniel C. Howe. Programmet kan downloades gratis og installeres i enhver Firefox browser: <http://mrl.nyu.edu/~dhowe/trackmenot/>

□

TrackMeNot pakker dine søgninger ind i et "røgslør" af falske søgninger til søgemaskinerne fra Google, Yahoo, MSN og andre. Det har den konsekvens, at søgemaskinerne ikke kan opbygge en brugbar profil af dine aktiviteter på nettet. Dit privatliv bliver pakket ind i en tåge af "misinformation". Forsøger søgemaskinerne at indsamle oplysninger om dig, får du en data-profil, som er så underlig, at den ikke kan bruges kommercielt.

□

Da der i pressen er begyndt at komme artikler om, at denne kommercielle logningen måske længe har været sat i system, og at målet er at lave individuelle profiler – begyndte Nissenbaum og Howe at udtænke modstrategier. Om søgemaskinerne nu er i gang med at udtænke modstrategier i mod programmer, som TrackMeNot, vides ikke. Men indtil vi ved mere om det, er det måske ikke så dumt at benytte sig af lidt rettidig omhu. I dette tilfælde er det gratis.

□

*Helen Nissenbaum
Associate Professor, NYU
Culture & Communication / CS
<http://www.nyu.edu/projects/nissenbaum>
email: hfn1@nyu.edu*

Afsender:
KLS PortoService ApS
Hjulmagervej 13
9490 Pandrup

Ændringer vedr. abonnement
ring venligst 33364141